

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ
ΠΡΟΠΑΓΩΓΕΑΣ.

Τῆς διὰ μέν τοὺς ἐνταῦθα κ.
κ. συνδρομητὰς δρ. διατ. 12.
ἐκμηνία » 6.
καὶ τοὺς ἐν τῇ λοιπῇ Ἑλ-
λάδι ἐτῆσια δρ. 14.
ἐκμηνία » 7.
καὶ τοὺς ἐν τῇ Τριφυλίᾳ
καὶ φράγ. 15.
καὶ τοὺς ἐν Εὐρώπῃ » 20.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ.

Ἐπεὶ δὲ καὶ τοὺς Νόμους τῆς Πατρίδος καθάπερ τινὰς θεοὺς δευτέρους συντηρεῖν καὶ ἡ παραβα-
τεῖ τις αὐτοὺς ἢ γενομένην ἐπιχειρῇ, σπουδῇ πάσῃ κωλύειν καὶ πάντα τρόποις ἐναρτιοῦσθαι.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΑΕ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ.

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΩΣ
ΠΡΟΠΑΓΩΓΕΑΣ.

Διὰ πᾶσαν εἰδοποίησιν μέχρι
τῶν 10 στίχ. δρ. 4.
Διὰ τὰ δικαστικά ἔγγραφα τὸν
στίχον Δρ. 20.
Διατρίβαι γίνονται δεκταὶ ἐν-
σχυμὸς γενομένη καὶ μετὰ
Διὰ πᾶσαν διατρίβην τὸν στί-
χον λεπτ. 40.

Εἰς νόμον ἔκνομον οὐδεὶς ὀφείλει ὑπακοήν.

« Ἄν ποτε δόγμα τι ψηφισθῇ ὑπὸ βουλῆς
νῆν ἦτοσι τοῦ νεομισμένου ἀπαρτί-
α ἐσχηματισμένη, ἥθελε δὲ κινωθῇ ὑπὸ τοῦ
βασιλέως καὶ δημοσιεῖθῃ, τὸ δὲ δόγμα
τοῦτο δὲν εἶναι νόμος καὶ οὐ-
δεὶς ὀφείλει νὰ ὑπακούσῃ εἰς αὐτό. »

(Σαρίπολος ἐκδ. 1 σελ. 396.)

Ἐάν ὁ καθηγητὴς τοῦ Συνταγματικοῦ δικαίου,
κ. Σαρίπολος, ἐκρησέμευσεν ὡς στύλος τῶν σιη-
τῶν καὶ διὰ τῶν σοφιστικῶν αὐτοῦ ἐνεθάρρυνε τοὺς
ποσίστους ἐρπαίντας τοῦ θεμελιώδους Νόμου νὰ
προβῶσιν εἰς τὴν καταπάτησιν αὐτοῦ, ὁ αὐτὸς κα-
θηγητὴς χρησιμεύει σήμερον καὶ εἰς ἡμᾶς οὐχὶ ὡς
στύλος, ἀλλ' ὡς ῥόπαλον πρὸς συντριβὴν τῶν μι-
σῶν ἐργῶν αὐτῶν τῶν σιητῶν καὶ τοῦ ψευδαπο-
στόλου προέδρου τῆς συναγωγῆς αὐτῶν Κασιμά-
του, ῥητῶς ἀποφαινόμενος ἐν τῷ περὶ Συνταγμα-
τικοῦ δικαίου συγγράμματι αὐτοῦ ὅτι ΟΥΔΕΙΣ Ο-
ΦΕΙΛΕ ΝΑ ΥΠΑΚΟΥΣΗ εἰς Νόμον ἡττομένην ὑπὸ
βουλῆς ἐν ἦτοσι τοῦ νεομισμένου ΑΠΑΡΤΙΑ ἐσχη-
ματισμένης.

Ἐμεθεα λοιπόν, κατὰ τὸν κ. Σαρίπολον, κατὰ
τὴν γνώμην τῆς Νομικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Σχο-
λῆς καὶ κατὰ τὰς δηλώσεις τῶν πλείστων νομομα-
τῶν τοῦ ἡμετέρου ἔθνους καὶ τῶν ἄλλων νομο-
λόγων τῶν διαφόρων Συνταγματικῶν Κρατῶν, εἴ-
μεθα, λέγομεν, ὅπως ἀπηλλαγμένοι τῆς υποχρεώ-
σεως τοῦ νὰ υποκύψωμεν εἰς τὰς διατάξεις πάντων
τῶν Νόμων τῶν ὑπὸ τῶν σιητῶν ψηφισθέντων
κατὰ Μάρτιον τοῦ 1873, καθόσον οἱ νόμοι οὗτοι
ψηφισθῆσαν ὑπὸ βουλῆς ἐσχηματισμένης ἐν ἦττονι
τοῦ νεομισμένου ἀριθμοῦ βουλευτῶν ἀπαρτί, ἥτοι
ὑπὸ βουλευτῶν 82 καὶ οὐδαμῶς 96, οὗς ὁ θε-
μελιώδης Νόμος ὥρισεν ὅπως ἔχῃσι τὸ δικαίωμα
τοῦ νομίμως νομοθετεῖν.

Ἄρα δὲν ὀφείλομεν οὐδεμίαν ὑπακοήν εἰς ἔκνομα
καὶ ἀντισυνταγματικὰ προστάγματα, ἥτοι ὅσα ἡ
ἐκρησέμενη παρασυναγωγή ἐθεσπίσται, καὶ ἐάν τις βί-
στη ἡμᾶς νὰ ὑπακούσωμεν εἰς αὐτὰ, οὗτος οὐχὶ
ἐνόμως ἀλλ' ἐκνόμως βιάζει ἡμᾶς εἰς τοῦτο, καὶ
χαίρομεν πλήρως τὸ δικαίωμα τῆς ἀντιστάσεως κατ'
αὐτοῦ, ἢ τῆς καταδιώξεως αὐτοῦ ἐνώπιον τῶν Ποι-
κῶν δικαστηρίων, ὡς ἐβιάσαστο ἡμᾶς νὰ υπο-
κύψωμεν εἰς αὐθαίρετον πρόσταγμα, εἰς διάταξιν
μὴ ἀπορρέουσαν ἐκ νομίμου ἀρχῆς νομίμως συγκε-
κροτημένης, οὐδὲ ἐσχηματισμένης κατὰ τὰς διατά-
ξεις τοῦ θεμελιώδους Νόμου, τοῦ Συντάγματος, ὅ-
που ἐστὶν ἡ πηγὴ ἐξ ἧς ἀπορρέει πᾶσα ἐξουσία, καὶ
ἡ βῆσις ἐφ' ἧς ἐρείδεται ἡ Συνταγματικὴ Βασιλεία
καὶ ἡ νομοθετικὴ Ἐξουσία, καὶ ἥτις ἐπίσης μόνον
δυνάμει αὐτοῦ τοῦ Συντάγματος λαμβάνει τὴν ἀ-
δειαν τοῦ νομοθετεῖν.

Ὅθεν οἱ Δῆμαρχοι τοῦ Κράτους πρῶτοι προ-
σκαλούμενοι νὰ συντάξωσι τοὺς Στρατολογικοὺς
καταλόγους, δύνανται νὰ μὴ ὑπακούσωσιν εἰς τὰς
διοικητικὰς ἀρχάς, λέγοντες αὐταῖς, ὅτι μὴ ὑπάρ-
χοντος νόμου, ἢ τοῦ νόμου περὶ νεοσυλλέκτων διὰ
τὸ ἔτος 1873 ὄντος ἀνισχύρου, δὲν δυνάμεθα νὰ ὑ-
πακούσωμεν τοὺς συνδυάσας ἡμῶν νὰ συμμορ-

φωθῶσι πρὸς αὐτὸν, καθόσον ἐάν ἀντιστῶσιν εἰς
τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ οὐδὲν δικαίωμα ἔχομεν νὰ
καταδιώξωμεν αὐτοὺς ἐπὶ ἀντιστάσει κατὰ τῆς ἀρ-
χῆς, ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει νόμος ὑποχρεῶν αὐτοὺς
εἰς στράτευσιν κατὰ τὸ 1873. Ἐν τῇ περιπτώσει
ταύτῃ ἡ Διοικητικὴ ἀρχὴ ἢ θέλει πεισθῇ ἢ θέλει
προβῇ εἰς μέτρα πειθαρχικά, προστιμῶσα ἢ παύ-
νυσά τὸν Δῆμαρχον. Τότε τὰ Δημοτικὰ Συμβού-
λια χαίρουσι τὸ δικαίωμα τῆς διὰ ψηφισμάτων ἐν-
νόμου διαμαρτυρήσεως κατὰ τῶν ἀδίκων καὶ αὐ-
θαϊρέτων τούτων μέτρων τῆς ἐξουσίας, δύνανται
νὰ διαμαρτυρηθῶσι πρὸς τὸν Βασιλέα, διὰ τὴν ἐκ-
νόμον ἐπίθεσιν τῆς Διοικήσεως κατ' αὐτῶν, καὶ τέ-
λος, ἐάν δὲν γείνωσι δεκταὶ αἱ διαμαρτυρήσεις αὐ-
τῶν παρὰ τῷ Βασιλεῖ, ὡς μὴ διαβιβασθεῖσαι αὐτῷ ἱ-
εραρχικῶς, δύνανται νὰ προβῶσιν εἰς ἐκκλήσεις πρὸς
τὸν Λαόν, ὅστις δὲν δύναται νὰ μένῃ ἀπαθὴς θεα-
τῆς τῶν συμβαινόντων, μηδὲ νὰ μὴ συμπάθῃ τῷ
παυθέντι Δημάρχῳ τοῦ Δήμου του ἢ καὶ τοῖς σὺν
αὐτῷ παυθεῖσι Δημοτικοῖς Συμβούλοις. Τοῦτο δὲ θέ-
λει πάλιν εἰς ἀντιστάσειν πρὸς τὸν Λαόν, ὅστις
συμφέρον πᾶς πολίτης νὰ ἀπαλλαγῇ τοῦ φόρου τοῦ
αἵματος καὶ τῆς υποχρεώσεως τοῦ νὰ ἀποστείλῃ
τὸν υἱὸν τοῦ στρατεύσειμον. Ἰδοὺ ἐκ τοῦ μέτρου
τούτου μία δικαία καὶ ἐννομος, κατὰ Σαρίπολον
καὶ τὸ Συνταγματικὸν δίκαιον, ἀπειθεία καὶ ἀνυπο-
ταξία τοῦ Λαοῦ πρὸς Νόμον ἀνόμως ψηφισθέντα καὶ
ἐξ ἀπαρτίας ἐν ἦττονι τοῦ νομίμου ἀριθμοῦ βουλευτῶν
ἐσχηματισμένης.

Μετὰ τοὺς Δημάρχους ὀφείλουσιν οἱ δι' οἰονδή-
ποτε ἐπιτήδευμα φορολογούμενοι, κατὰ τὴν αὐτὴν
διάταξιν τοῦ δικαίου, νὰ μὴ πληρώσωσι τὸν φόρον
τοῦ ἐπιτηδεύματος αὐτῶν εἰς τοὺς δημοσίους εἰσ-
πράκτορας. Καὶ ἐάν μὲν οὗτος διὰ τῆς ἐνόπλου
δυνάμεως θέλει νὰ ἐκβιάσῃ αὐτοὺς εἰς τοῦτο, νὰ
ἀντιστῶσιν εἰς τὴν βίαν ἐάν δύνωνται, εἴτε εἰς ἑκα-
στος εἴτε καὶ μετὰ πολλῶν, κοινὸν ἐχόντων συμ-
φέρον νὰ ἀποφύγῃσι τὴν πληρωμὴν φόρου παρα-
νόμου. Αὕτη δὲ ἡ ἀντίστασις τοῦ ἐνὸς ἢ τῶν πολ-
λῶν δὲν δύναται ποτε νὰ τιμωρηθῇ, ὡς ἀντίστασις
κατὰ τῆς ἐξουσίας, διότι ἐξουσία δὲν ὑφίσταται, ὅ-
ταν ἐκτὸς τοῦ νόμου τιθεμένη παρὰ τὸν νόμον ἐ-
νεργῇ, ἀλλὰ καὶ τιμωρεῖται αὕτη ὡς ἀδίκως ἐπι-
τιθεμένη καὶ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ πολίτου ἀποκωλύ-
ουσα. Ἐάν δὲ δὲν δύναται νὰ ἀντιστῇ καὶ ἀντι-
κασθῶσι νὰ υποκύψωσιν εἰς τὴν βίαν, τότε αἱ προ-
τιμῶσαι νὰ φυλακισθῶσιν ὅπως δοθῇ αὐτοῖς τὸ
δικαίωμα νὰ καταγγείλωσι τὴν διατάξασαν τὴν
σύλληψιν καὶ τὴν φυλάκισιν αὐτῶν ἐξουσίαν ἐνώ-
πιον τῶν δικαστηρίων, ὡς παραβιάσασαν τὴν προ-
σωπικὴν αὐτῶν ἐλευθερίαν. Ἰδοὺ καὶ ἐκ τοῦ μέ-
τρου τούτου ὅτι πλείστοι ὅσοι θέλουσιν ἐνόμως
ἀντιστῇ κατὰ τῆς ἐξουσίας, ὡς μὴ ὀφείλοισιν οὐδε-
μίαν ὑπακοήν εἰς νόμον παράνομον, ὃν αὕτη σπεύδει
νὰ ἐκτελέσῃ.

Συνεπῶς δὲ τούτοις ὀφείλει νὰ πράξῃ καὶ ὁ ποι-
μὴν, καὶ ὁ γεωργός, καὶ ὁ κτηνοτρόφος, καὶ ὁ ἀμ-
πελώνων καὶ ἐλαιῶνων καὶ παντὸς προσοδοφόρου
κτήματος κύριος, ἀρνούμενος ν' ἀποδώσῃ τὸν νε-
νομισμένον φόρον εἰς τοὺς εἰσπράκτορας, ὡς ἀνό-
μως ἐψηφισμένου τοῦ Νόμου τοῦ ἐπιβαλλόντος αὐ-

τοῖς τὰς φορολογίας ταύτας, ἐπόμενος δὲ καὶ ἀ-
νισχύρου, κατὰ τὸν κ. Σαρίπολον, νὰ ὑποχρεώσῃ
τὸν πολίτην νὰ συμμορφωθῇ καὶ νὰ ὑπακούσῃ εἰς
αὐτόν. Ἰδοὺ ὅτι, ἐάν ἅπαντες οὗτοι ἀντιστῶσιν
εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν φόρων αὐτῶν, δὲν μέ-
νει σχεδὸν οὐδεὶς, ὅστις νὰ μὴ ἀποδοκιμάσῃ τοῦ-
τους τοὺς οὕτως ἀνόμως ἐψηφισμένους Νόμους.
Οὕτω δὲ θέλει ἀνακηρυχθῇ μία γενικὴ κατ' αὐτῶν
ἀνυποταξία, καθὼ μὴ νόμων, καὶ μία ἐννομος κατ'
αὐτῶν ἀπειθεία, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ κ. Σαρίπολου,
τῶν ἀξιοτίμων καθηγητῶν τοῦ Δικαίου καὶ πάντων
τῶν ἐν ἡμῖν Νομομαθῶν.

Δὲν μένει πλέον ἡ παρεμβάσα ἡ δικαστικὴ ἐξου-
σία νὰ ἀποφανθῇ περὶ τοῦ ἀν' ἔχῃ δίκαιον ἡ Νομο-
θετικὴ ἐξουσία, ἡ ἀνόμως καὶ παρὰ τὰς διατάξεις
τοῦ θεμελιώδους Νόμου ψηφίσασα νόμους ἀνισχύ-
ρους, κατὰ συνέπειαν δὲ καὶ ἡ ἐκτελεστικὴ ἢ διὰ
τῆς βίας ἐκτελοῦσα αὐτοὺς, ἡ ἀν' ἔχῃ δίκαιον ὁ φο-
ρολογούμενος λαὸς νὰ ἀποκρούῃ τοὺς νόμους καὶ νὰ
μὴ ὑπακούῃ εἰς αὐτούς. Ἐν' ὀφρολογούμενου λαοῦ
καὶ ὡς ἀρχὴ ἀνεξάρτητος διακηρύξῃ τοὺς νόμους
τούτους ἀνισχύρους νὰ ὑποχρεώσωσι τὸν λαόν εἰς
ὑπακοήν καὶ ἐκπλήρωσιν αὐτῶν, τότε αὐτοδικαίως
ἐπέρχεται ἡ κατάλυσις αὐτῶν καὶ τὸ Σύνταγμα πε-
ριβάλλεται οὕτω τὸ πρῶτον καὶ ἀρχικὸν αὐτοῦ κύ-
ρος καὶ τὴν ἰσχὺν δι' ἧς ἡ Κυρίαρχος τοῦ ἔθνους
δύναμις ὥπλισεν αὐτό. Ἐάν δὲ ἡ Δικαστικὴ ἐξου-
σία ἀποφανθῇ τάναντία, ἥτοι ἐάν θέσῃ ὡς ἀρχὴν
τῶν σκέψεων αὐτῆς, τὸ ὅτι δὲν δύναται οὐδ' ἔχει
καθῆκον ἡ ἐξουσίαν τινὰ νὰ ἐξετάσῃ τὴν ἀρχὴν καὶ
τὴν γένεσιν τῶν νόμων τούτων, ἀν' δηλονότι βασι-
ζονται ἐπὶ τοῦ θεμελιώδους Νόμου ἢ ἐπὶ τοῦ αὐ-
θαϊρέτου τῶν νομοθετῶν, τότε πάντες ὀφείλομεν
νὰ ἀποκαλυφθῶμεν πρὸ τοῦ κ. Κασιμάτου, καὶ
ἀσκεπτεῖς νὰ ζητήσωμεν παρ' αὐτοῦ συγγνώμην ἐφ'
οἷς κατεκρίναμεν αὐτόν καὶ ἐφ' ὅσοις ἐχλευάσαμεν
αὐτόν ὡς ἐφευρετὴν τοῦ Νομέτρου, διότι οὗτος διὰ
τοῦ Νομέτρου τούτου διασκοπήσας πρότερον τὸν
νόον καὶ διαγνοὺς τὰ διανοήματα τῶν παρ' Ἑλλήσι
δικαστῶν, καὶ ἐκ τῶν ἐρευνῶν αὐτοῦ πεισθεὶς ὅτι
ἅπαντες ἤθελον κηρυχθῇ ὑπὲρ τῶν νομοθετημάτων
τῆς ὑπ' αὐτοῦ προεδρευομένης συναγωγῆς, προ-
έβη εἰς τὴν τούτων συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν μετὰ
τῶν δικαστῶν. Ἰδοὺ ὅτι διὰ τὰ ἀγαθὰ δύναται νὰ
προκύψωσιν ἐκ τῆς ἐπιμονῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ
καὶ ἐκ τῆς ἀντιστάσεως αὐτοῦ τοῦ νὰ μὴ ὑπακούσῃ
εἰς τοὺς νόμους τούτους τῆς ἀνόμου βουλῆς τῶν
Στηλιτῶν. Ἡ δηλονότι θὰ ναυαγῇσωσιν οἱ ἔκνομοι
νόμοι ἐν αὐτῇ τῇ ἐκτελέσει αὐτῶν καὶ θὰ κηρυχθῶ-
σιν ἀνίσχυροι καὶ ὑπὸ τοῦ Λαοῦ καὶ ὑπὸ τῆς Δικα-
στικῆς ἐξουσίας καὶ οὕτω θὰ θριαμβεύσῃ τὸ κατα-
πατηθὲν ὑπὸ τῶν βεβήλων ποδῶν τῶν Στηλιτῶν
Σύνταγμα, ἢ θὰ θριαμβεύσῃ ὁ Κασιμάτης καὶ τὸ
νομέτρον αὐτοῦ, καὶ θὰ ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ Ἑλλὰς
ἤρξατο πάλιν νὰ γεννᾷ ἐκτάκτους ἀνδρας, δυνάμε-
νους νὰ προμαντεύωσι διὰ δυνάμεις ἀκαταλήπτου
καὶ προσφητικῆς, τί ἄλλοι, πόρρω καὶ ἀγνωστοὶ τῶν
νομομετρητῶν ὄντες, ἔχουσιν ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτῶν,
ὅπερ αὐτὴν τυχεύσαν περιποιήσῃ τινὴν τοῖς Ἑλλήσι
καὶ τῇ Ἑλλάδι διὰ τὸ ἐπιφέρειν τῆς ἀνακαλύψεως.

Ἀλλὰ τότε, ἐὰν δηλαδὴ πάντες οἱ Ἕλληνες ἀρ-
νῶνται καὶ ἐπιμένωσι νὰ μὴ πληρώσωσι τοὺς φό-
ρους αὐτῶν εἰς τὴν ἐκθέσμως τάξασαν τούτους ἐ-
ξουσίαν, δὲν θὰ παρουσιασθῇ ἡ ἀνάγκη τῆς καθεύ-
ξεως τούτων καὶ τοῦ πειθαναγκασμοῦ εἰς τὴν πλη-
ρωμὴν αὐτῶν; Ἀναμφιβόλως οὕτω πρέπει νὰ γεί-
νη θὰ ἀνακράξῃ τὸ Νόμιστρον. Ὅταν δὲ ὅλοι ὁμο-
νοήσαντες ἀποφασίσωμεν νὰ φυλακισθῶμεν, τότε
ἔπεται ὅτι ὅλον μὲν τὸ Ἑλληνικὸν κράτος πρέπει
νὰ μεταβληθῇ εἰς μίαν φυλακὴν ἡμῶν τῶν ἀπει-
θούντων τοῖς νόμοις, ἐν οἷς καὶ ὁ κ. Σαρίπολος,
ὡς πρῶτος συμβουλευσας νὰ μὴ ὑπακούσωμεν εἰς
αὐτοὺς, οἱ δὲ στηλιτὰ καὶ οἱ τούτοις ὁμόφρονες, ἐὰν
ὑπάρχωσι καὶ ἄλλαχοῦ, ὅπως ἐν Σύρῳ ὑπάρ-
χουσι τοιοῦτοι, δέον νὰ παραιτήσωσι πᾶσαν ἐργα-
σίαν καὶ νὰ ἐκτελέσωσι τὰς ἐντολὰς τοῦ Νόμου. διό-
τι μόνον διὰ τῆς παρακοῆς αὐτοῦ ταύτης θ' ἀ-
ποδείξῃ ὅτι ἐκτιμᾷ τὰς Συνταγματικὰς ἐλευθερίας
τῆς Πατρίδος του, ὅτι συμμορφοῦται πρὸς τὰ πα-
ραγγέλματα τῆς ἐπιστήμης τοῦ δικαίου καὶ πρὸς
αὐτὴν τὴν ῥήτραν τοῦ κ. Σαρίπολου, ῥητῶς ἀπα-
γορεύοντος τὸ νὰ ὑπακούῃ τις εἰς νόμους ἀντισυν-
ταγματικούς. Τοῦτο δὲ πράξας θὰ δείξῃ ὅτι εἶναι
ἀνεξάρτητος καὶ οὐχὶ βαγιάς τοῦ Νικολοπούλου καὶ
τοῦ Βούλγαρη καὶ ἀσῆς τῆς ἀγέλης αὐτῶν.

Ἡ στρατοκρατία.

Διατελοῦμεν ὑπὸ τὸ κράτος τρομοκρατίας οἱ ἐν
Σύρῳ, καὶ ἀφοῦ μετὰ τοῦ Κράτους τῶν Νόμων κα-
τελύθη καὶ ἡ ἐλευθερία τῆς Ἑλλάδος συναπωλέ-
σαμεν μετ' αὐτῆς καὶ πάντα τὰ λοιπὰ ἀγαθὰ, ἡτοί-
μασθαι ἡμεῖς εἰς τὴν ἀνάγκην, τῆς τιμῆς καὶ τῆς περι-
θελείας εἰς Ἀθήνας δι' οὐδὲν ἄλλο, ὥς ἐκ
τῶν ὑστέρων ἀποδεικνύεται προσεκλήθη, ἡ ἵνα δώ-
σῃ γνώμην περὶ τοῦ τίνι τρόπῳ θὰ κατασιγάσῃ τὸν
εὐγενῆ πατριωτισμὸν τοῦ τύπου ἐν Ἑρμοπολίαι
καὶ πῶς θὰ δυνηθῇ νὰ μεταβάλλῃ τὴν ἐλευθερόφρονα
τοῦ τόπου φωνὴν εἰς φωνὴν ἀνδραπόδων. Ἀπῆλθε
λοιπὸν ἵνα χορηγηθῇ αὐτῷ στρατιωτικὴ δύναμις,
δικτατορικὴν περιβεβλημένη ἐξουσίαν, ἥτις ὑπὸ
τὰς ἐμπνεύσεις αὐτοῦ διατελοῦσα νὰ ἐνσπείρῃ παν-
ταχοῦ τὸν τρόμον καὶ τὴν ἀπειλὴν. Ἡ δύναμις
αὕτη ἦλθε πρὸ πολλοῦ, συμπραττόντων εἰς τοῦτο
καὶ τῶν συμπολιτευομένων βουλευτῶν τῶν τε ἐκ
τῆς ἡμετέρας Ἐπαρχίας καὶ τῶν ἐκτὸς, καὶ ἐ-
πὶ κεφαλῆς αὐτῆς διωρίσθη ὁ ἀνθυπολοχαγὸς,
ὁ μετ' ὀλίγον εἰς ἀνθυπολοχαγὸν προδιεβασθείς
κ. Ἀντωνιάδης, στρατιωτικὸς τοῦ ὁποῦ τοῦ πα-
ρελθόντος ἀνομολογεῖται παρὰ τῶν εἰδότην αὐτὸν ἀ-
ξιεπαίον. Πολλὰ διεδόθησαν ἔκτοτε φήμαι ὅτι ἐνε-
τάλησαν οἱ ὑπ' αὐτὸν ἄνδρες νὰ ἐπιτεθῶσι κατὰ τῶν
δημοσιογράφων, καὶ ὅτι πρὸς τοῦτο εἶχε δοθῇ αὐ-
τοῖς καὶ κατάλογος, ἀγνοοῦμεν παρὰ τίνος, περιέ-
χων τὰ ὀνόματα τῶν δαρησομένων. Ἀλλ' εἴτε ἡ
φρόνησις εἴτε ἡ συναίσθησις τοῦ καθήκοντος τοῦ
στρατιώτου ἐνέπνευσαν αὐτοῖς πάντοτε δικαίαν ἀ-
ποστροφὴν πρὸς τὰ τοιαῦτα πράξικοπῆματα, διὰ τὰ
ὅποια ὁ τόπος, ἐνῷ κατ' ἀρχὰς μετ' ὑποπτον ὄμμα
ἐθεώρει αὐτοὺς, ἐπὶ τέλους, μεταβαλὼν πεποίθησιν,
ἐπῆνεσε καὶ ἐπαινέτ τὴν ἀξιοπρεπῆ καὶ εὐτακτον
αὐτῶν συμπεριφορὰν, οὐδὲν ἄχρι τοῦδε ἄτοπον δια-
πραξάντων. Ἐνῷ δὲ οὕτω καλῶς ἔβαινον τὰ πράγ-
ματα, αἴφνης τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν περὶ ὧ-
ραν 10 1/2 τῆς νυκτός, ὁ ῥηθεὶς ἀνθυπολοχαγὸς
ἐξ ἐνέδρας ἐπέπεσε κατὰ τοῦ ἐκδότου τῆς ἐνταῦθα
ἐφημερίδος «Ἀργου» μετὰ πέντε ἐκ τῶν ὑπὸ τὴν
ὁδηγίαν αὐτοῦ ἀνδρῶν, ἐσπάθισεν αὐτὸν ἐν τινι καφ-
φενεῖ τῆς Πλατείας ἀνευ λόγου, καὶ διὰ σπαθι-
σμῶν ὁδήγησε τοῦτον εἰς τὸν ἑαυτοῦ στρατῶνα,
ἐνθα ἀνηλεῶς δείρας κατέρριψε κλινὴρ καὶ αἵμα-
τόφυρτον. Ἡ πράξις αὕτη τοῦ κ. Ἀντωνιάδου ἐπε-
κροτήθη, καὶ ἡ ἀκούσαμεν, παρὰ τῶν περὶ τὸν κ.

Νομάρχην καὶ τῶν κυρίων Βουλευτῶν τοῦ Βούλγα-
ρη, ἀλλ' ἡ κοινὴ συνείδησις καὶ οἱ ἐκ τῶν πολιτῶν
εὐφρονούντες ἀπεδοκίμασαν αὐτήν, ὡς βάνδαλον
καὶ ἀνάρμοστον πρὸς τὴν ἀξιοπρέπειαν ἑνὸς στρα-
τιωτικοῦ τοῦ Β. Στρατοῦ. Τὰ κατὰ τὴν ὑπόθεσιν
ταύτην λεπτομερῶς ἀφηγήθη τὴν ἐπιούσαν ἡ συνά-
δελφος τοῦ «Ἀργου» ἐν ἐκτάκτῳ παραρτήματι,
ὥστε περιττὸν νὰ ἐπαναλάβωμεν τὰ κατ' αὐτήν,
προσπιθέμεθα δὲ μόνον ὅτι διεμήνυσεν αὐτὰ τηλε-
γραφικῶς ἀπὸ κλίνης ὁ βαρέως κατακείμενος καὶ
πρὸς τὴν Α. Μ. Ἀλλὰ τὸ κακὸν δὲν φαίνεται πε-
ριορισθὲν ἕως ἐδῶ, τὸ κακὸν φαίνεται προωρισμέ-
νον νὰ λάβῃ μέζονας διαστάσεις, καὶ ὅ οἱ φίλοι
τοῦ κ. Νομάρχου ἀπειλοῦσι, καὶ κατ' αὐτὸς οὗτος
ἂν θυπολοχαγὸς εἶπεν ἐν τῷ Ἀστυνομικῷ Κα-
θ' ὅτι ἐκτραγῶδον τὸ ἡράκλειον αὐτοῦ κατα πόλιν
ἀόπλου ἀνδραγάθημα. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως.

Πρὸς τὴν Δημοτικὴν δὲ τοῦ τόπου ἀρχὴν ἀποτει-
νόμενοι, ἐρωτῶμεν τὸν κ. Δήμαρχον πότε καὶ εἰς
τίνας περιστάσεις ὀφείλει οὗτος νὰ προνοήσῃ περὶ
τῆς ἀσφαλείας τῶν συνδημοτῶν του καὶ περὶ τῆς
περιουσίας των; Ἡ μήτοι διὰ τῆς ἀδιαφορίας του
ἐξωθεῖ τὸν λαὸν νὰ λάβῃ τὰ ὅπλα εἰς χεῖρας καὶ
καταστῇ εἰς δικαίαν ἀμυναν; Ἀς σπεύσῃ λοιπὸν
πρὶν ἐπιστῇ ἡ ὀλεθρία αὕτη ἀνάγκη. Ἀκούει ἀπει-
λὰς, βλέπει ὅτι οἱ συνδημόται του διώκονται καὶ
κρεουργοῦνται, καὶ νομίζει ὅτι ὡς ἐκ τοῦ Νόμου δὲν
ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ συστήσῃ φρουρὰν ἐξ ἑκατὸν
καὶ διακοσίων πολιτῶν πρὸς φρούρησιν τῆς πό-
λεως; Ἡ μήτοι φοβεῖται ὅτι τὴν δαπάνην ταύτην
δὲν θέλει ἐγκρίνῃ ἡ διοίκησις; Ἄν αὕτη ἀρνεῖται
νὰ ἐγκρίνῃ αὐτήν, τότε ἂς ἐπιβληθῇ αὕτη δι' ἐρά-
νου εἰς τοὺς πολίτας ἐκείνους, ὅσοι φρονοῦσιν ὅτι
δὲν ἐπιθυμοῦσι νὰ ἴδωσιν αὐρίον τὴν πόλιν των
στάδιον ἐμφυλίων σπαραγμῶν καὶ αἱματοχυσίας,
ἀφοῦ δυστυχῶς οἱ πολῖται προκαλοῦνται εἰς τοι-
αῦτα διαβήματα τὸσον ἀπειλητικῶς ὑπὸ τῆς ἐξου-
σίας. Πρὸς τὴν Μοιραρχίαν Κυκλάδων οὐδένα ἀ-
ποτεινόμενόν λόγον, μολοντί αὕτη, προκαλουμένη
ὑπὸ τοῦ Δήμου, δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι θέλει παρά-
χρῃς καὶ τάξεως, ἥτις τὸ ὁμολογοῦμεν ἐπὶ ξυροῦ
ἵσταται ἀκμῆς. Ὁ κ. Εἰσαγγελεὺς καὶ οἱ κ. Δικασ-
ταὶ δὲν δύνανται νὰ παρεμβῶσιν εἰς τὰ ἐν ἡμῖν,
εἰμὴ καθόσον ἡ δικαιοδοσία αὐτῶν ἐπιτρέπει τοῦτο.
Περὶ τοῦ κ. Νομάρχου οὐδὲν λέγομεν, διότι ἐρρήθη
ἤδη ὅτι, ὅτι γίνεται ἐν τῷ τόπῳ εἶναι ἀδύνατον
νὰ μὴ γίνεσθαι ἀνευ τῆς ἀπαγορεύσεως αὐτοῦ, ἀφοῦ
νυχθημερὸν συσκέπτεται καὶ συναποφασίζει περὶ
τῶν ληπτέων μέτρων μετὰ τοῦ ῥηθέντος Ἀνθυπο-
λοχαγοῦ, τῶν ἄλλων ἐν τῷ τόπῳ ἀρχῶν μὴ ἐπιδο-
κιμαζουσῶν ταῦτα τὰ βίαια καὶ ἐκνομα μέτρα τῆς
ἐξουσίας, ἐπομένως δὲ καὶ ἀγνοουσῶν τὰ συμβαί-
νοντα καὶ συμβησόμενα. Ἰδοὺ ἐν περιλήψει ἡ κα-
τάστασις εἰς τὴν εὐρισκόμεθα, ἣν οἱ συναρπαγέντες
συμπολίται μας διὰ τῆς δὴ λώσεως αὐτῶν ἐ-
πεδοκίμασαν, ὑπὲρ τῆς καθεστῶσης τά-
ξεως κερυχθέντες. Ἀλλ' ἡμεῖς καὶ πρὸς τούτους
καὶ πρὸς πάντας τοὺς Ἑρμοπολίτας, ὅσοι ἐπιχαί-
ρουσι νῦν διὰ τὰς ἀδίκους ταύτας ἐπιθέσεις τῆς Ἐ-
ξουσίας κατ' ἡμῶν καὶ ὅσοι παρορμῶσι καὶ σκλη-
ρύνουσι ταύτην ἐναντίον μας, λέγομεν, νὰ ἐνθυμη-
θῶσιν ὅτι εἶναι Ἑρμοπολίται, ὅτι τέλος πάντων
εἶναι χριστιανοὶ καὶ ἄνθρωποι. Ἀλλοίμονον δὲ εἰς
ἐκείνας τὰς πόλεις εἰς τὰς ὁποίας οἱ μὴ ἀδικούμε-
νοι ὄχι μόνον δὲν ἠγανακτοῦσι διὰ τὰ κατὰ τῶν
ἀδικουμένων συμπολιτῶν των δυστυχήματα, ἀλλὰ
καὶ ἐπιχειρεκῶς ἐπιδοκιμάζουσιν αὐτά.

Ἡ δουλосύνη.

Μέχρι τοῦδε ἐτήρησα σιωπὴν ἀπέναντι τῶν ὀργῶν, τὰ ὁ-
ποῖα λισσῶσα Κυβέρνησις πρὸς παράτασιν βίου δυστυχῶς
διὰ τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ἐτέλεσε, διατελὼν ὑπὸ τὴν μα-
ταιάν ἐλπίδα, ὅτι ἡ φωνὴ τοῦ ἐξεγερθέντος ἔθνους ἤθελε
σωφρονήσει τοὺς ἀνθρώπους τούτους, οἵτινες κληθέντες νὰ
ποδηγητῶσιν τὸ ἔθνος εἰς τὴν ὁδὸν τῆς εὐμερείας καὶ τῆς
προόδου, κατέρριψαν αὐτὸ εἰς σκοτεινὸν καὶ ἀπαίσιον βάρα-
θρον, ἀλλ' ἡ παράτασις τῆς σιωπῆς ἀπέναντι τῆς ὀσμῆς
φατριαζούσης καὶ παρανομώσης Κυβερνήσεως, εἶναι οὐ μόνον
κακῶς ἐννοουμένη ἀνοχή, ἀλλὰ καὶ προδοσία κατὰ τῆς Πι-
τρίδος.

Ἐὰν τεσσάρων αἰῶνων σκληρὰ δουλεία δὲν ἴσχυσε νὰ κα-
ταπνίξῃ τὸ ἐλεύθερον φρόνημα τοῦ Ἑλλήνου, τὸ ἔμπροσθεν αὐ-
τοῦ αἶσθημα καὶ ἀκαθάκτον πρὸς τὴν ἐλευθερίαν, ἐὰν οἱ πα-
τέρες ἡμῶν, οἵτινες καὶ παιδείας καὶ φώτων ἐστεροῦντο εἰς
τοσοῦτον ἀμάρτυρον τὸ πρὸς τὴν ἐλευθερίαν αἶσθημα καὶ οὐδὲν
ἢ βαρεῖα τοῦ τυράννου τῶν χειρῶν, οὐδ' αἱ διαπραττόμεναι κα-
τὰ τὴν ἐποχὴν τῆς δουλείας ὁμότητες, οὐδὲ ἡ ἀνὰ πᾶσαν
στιγμὴν ἀπειλουμένη ζωὴ αὐτῶν κατωρθώσαν νὰ σβέσωσιν
ἄσπον καὶ ἂν περιέστελλον τὸ ἱερὸν αὐτὸ αἶσθημα τῆς ἐλευ-
θερίας καὶ τοῦ λόγου, θὰ ἦτο ἀνάξιον τοῦ Ἑλλήνου πολί-
τῆς νὰ δειλιάσῃ καὶ ἐκφέρῃ ἐλευθέρως τὸ ἑαυτοῦ φρόνημα ἐν
συνταγματικῇ καὶ εὐνομουμένῃ Ἑλληνικῇ γῇ.

Ἀφοῦ διὰ σωρείας πτωμάτων καὶ ποταμίων αἱμάτων
ἀπείρων ἄλλων θυσιῶν κατωρθώσαμεν νὰ ἐλευθερώσωμεν
τὸν δεσμὸν τῆς δουλείας μίαν γωνίαν τῆς Ἑλληνικῆς
ὁπῶς ἐν αὐτῇ ἀναπνέωμεν τὴν ζωογόνα τῆς ἐλευθερίας
ἀντὶ τῆς ἀπρότροπίας μετὰ τοσοῦτων ἐτῶν ἀνεντα-
ραξ, θὰ ἦτο ἀπρότροπαιον μετὰ τοσοῦτων ἐτῶν ἀνεντα-
ραξ ἐλευθερὸν βίον, ν' ἀφίσωμεν νὰ μᾶς ὑποδουλώσῃ ἐκ νέου
ἡ δουλεία, οὐδὲ μάλιστα νὰ λησμονώμεν, ἡ ἀρχομανία τοῦ
ἀρχολοιπαρίου τοῦ Βούλγαρη καὶ τοῦ Νικολοπούλου.

Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι εἰς οὐδὲν ἱερὸν, οὐδὲ ὅσον ἐννο-
μεῖν, ἀφοῦ κατεπάτησαν ἀσυστόλως καὶ αὐθαδῶς καὶ
μους καὶ Σύνταγμα, εἰς ὃ ὁ Ἕλληνας ἐστῆρξε τὴν ἐλπί-
ν, ἐπὶ τῇ ἐλευθερίᾳ, ἰδόντες, ὅτι ἄπας ὁ κόσμος ὁ
στημονικός κατεδικάσεν τὴν ἀπαισίαν αὐτῶν πορείαν, καὶ
λόντες νὰ καταπνίξωσι πᾶν ἀνθρώπινον αἶσθημα καὶ πᾶν
φωνὴν ἐλευθερίαν, ἀντεπεξῆλθον καὶ κατ' αὐτῆς τῆς ἐπι-
μῆς καὶ ἀπεφάσισαν οἱ δειλαιοὶ! νὰ ἐξαφανίσωσι μόνον
καὶ αὐτῶν τῶν μᾶλλον ἀνεπτυγμένων, τῶν πλέον ἀνεπτυ-
γμένων καὶ μᾶλλον παντὸς ἄλλου συναισθανομένων τὰ ὅπλα
καὶ μυστρά ἀποτελέσματα ἀσυστόλων παρανομῶν, τῶν
ἐλευθερίαν ἀποφάντων, τῶν δικηγόρων, λέγω, τοῦ Κράτους.

Φαντασθῆτω ἕκαστος εἰς ποῖαν εἰσπράχμεθα σκολίαν
ἀπατρόπαιον ὁδὸν ἀνελευθερίας, ὅταν μία Κυβέρνησις καὶ
διώκῃ τοσοῦτον ἀπηνῶς καὶ ἀφρόνως ἄπαντας σχεδὸν τῶν
δικηγόρων τοῦ Κράτους, μὴδ' αὐτῶν τῶν Καθηγητῶν
Νομικῆς Σχολῆς ἐξαιρουμένων, διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι
ἀπεδοκίμασαν τὴν ἐκνομον καὶ ἀντισυνταγματικὴν πο-
ρείαν, διὰ μόνον τὸν λόγον, ὅτι ἠθέλησαν ἐρμηνεύοντες
θεμελιώδη ἡμῶν Νόμον τὸν προστατεύοντα τὴν τιμὴν
ζωὴν, τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὰ ἀγαθὰ τοῦ πολίτου, νὰ ἐν-
ρωσι γνώμην, ὅτι οὗτος παρεβιάσθη ὑπὸ τῆς Κυβερνή-
σεως τοῦ Βούλγαρη καὶ τοῦ Νικολοπούλου, ὅτι συνεπῶς εἰδὼν
θεσμοὶ καὶ ἐκνομα αἱ ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ τῇ 30 Νοεμβρίου
π. ε. καὶ τῇ 19 Μαρτίου καὶ ἐρεξῆς συνεδριάσεις τῆς
λῆς. Ἐὰν ὁ νομικός ὁ κεκλημένος εἰς ὑπερασπίαν τῶν
μενῶν νόμων, ὁ μᾶλλον παντὸς ἄλλου διακρίνων καὶ συ-
σθαινομένων τὴν καταπάτησιν αὐτῶν, παρ' ἐκείνων μάλιστα
οἵτινες πρῶτοι ὤφειλον νὰ σεβασθῶσιν αὐτοὺς καὶ νὰ δι-
τὸ παράδειγμα τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς εὐπειθείας εἰς αὐ-
τὸν ἐχῇ τὸ δικαίωμα νὰ ὑψώσῃ φωνὴν κατὰ τῆς παρα-
στῆς καὶ καταπάτησεως αὐτῶν, τότε τίς ἤθελεν ἐρεῖσαι
νῆν πρὸς σωτηρίαν αὐτῶν; ὁ ἀπλοῦς λαός, οὗτε αἰσθάνεται
οὔτε ἐννοεῖ τὴν παρανομίαν αὐτῶς ἀναμένει νὰ φωτισθῇ
τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐπιστήμης, ὅταν δὲ οἱ ἄνθρωποι τῆς
ἐπιστήμης καταδιώκονται δι' αὐτὸν καὶ μόνον τὸν
διότι ὑψώσαν φωνὴν κατὰ τῆς παρανομίας, διότι ἠθέλη-
ν νὰ φωτίσωσι τὸ ἔθνος ὅτι οἱ ἀρχόντες τῆς πολιτείας
ροῦσι τοὺς νόμους, οὐδ' αὐτὸς ἔθεσε διὰ τῶν ἀντιπροσώ-
που, ὅτι αἱ ἐλευθερίαι του ἀναρπάζονται, καὶ ὅτι ἡμεῖς
ἐξουσίας ἀναμένουσι πάλιν αὐτοὺς, τότε ποῖ ἀγνοεῖ
ἀναντιρρήτως εἰς τὴν ἀποσύνθεσιν.

Ἐὰν ὁ Βούλγαρης καὶ ὁ Νικολόπουλος ἐπαντάσθωσαν
δύνανται νὰ ἀρχῶσι τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ διὰ τῆς προνο-
τίας, ὅτι δύνανται διὰ τῶν ἀπειλῶν καὶ τῶν καταπῶ-
ν δικηγόρων, τῶν ἐλευθέρως καὶ ἀνεπηρέαστως τὸ ἐκ-
φρόνημα δηλωσάντων πρὸς ἀφύπνησιν τῶν μὴ ἐννοούντων
ἄγει τὸ ἔθνος πολιτικῇ ἄφρονι, πεισματῶδῃ καὶ ἀντι-
γματικῇ, ποῦ φέρει ἡμᾶς ὁ δεσποτισμὸς τοῦ Βούλγαρη
ἡ ἀρχομανία τοῦ Νικολοπούλου, οἱ κτλ. ἡπατήθησαν
τὴν! Εὐτυχῶς οἱ δικηγόροι τῆς Ἑλλάδος δὲν ἀναμέν-
τὸν ἄρτον ἐκ τῶν ψυχῶν τοῦ ἰσχυροῦ μας ταμείου, ὡς οἱ
παλιγγύητοι, οὐδ' αὖ μόνον δύνανται νὰ ἐκφοβίσωσιν
ἀπειλαὶ καὶ αἱ καταδιώξεις τῶν προμνησθέντων κυρίων.
Θέτω παρ' ἐμοῦ ὁ Βούλγαρης καὶ ὁ Νικολόπουλος, ὅτι
γελοῖα κατέστησαν διὰ τῆς περιβόχου αὐτῶν ἐγκυ-
πρὸς εἰσαγωγὴν τῶν δικηγόρων εἰς τὰ δικαστικά συμβού-
δπως πειθαρχικῶς τιμωρηθῶσι. Μαθεῖτωσαν ἀμρότεροι
ἐμοῦ, ὅτι οἰανδήποτε τιμωρίαν καὶ ἂν ἐτοιμάζωσι δι'
τούς, οὔτε θὰ τοὺς φοβηθῶσιν οἱ δικηγόροι τῆς Ἑλλά-
οὔτε θὰ παύσωσι στηλιτεύοντες τὰς παρανομίας των
τὴν ἀπόφασιν τῶν σοφῶν αὐτῶν διδασκάλων, τῶν
γῆτων τῆς Νομικῆς σχολῆς, ἀποφνημαμένων καὶ τούτων
τῆς προφανοῦς παραβιάσεως τοῦ Συντάγματος, οἱ δικ-
εἰσιν ἀπὸ τοῦδε ἀθῶοι ἀπέναντι τῆς κοινῆς γνώμης
ὅπερ ἱκανοποιεῖ αὐτοὺς πληρέστατα ἀπέναντι πάσῃ
δικῆς τοῦ Ὑπουργείου.

Ἐν Σύρῳ τῇ 19 Ἀπριλίου 1875.

I. KAMHANIS Δικηγόρος

Ἡ ἐπιστήμη καταδικάζουσα τὰ ἔργα τῶν στηλιτῶν.

Συνεπῆ πρὸς τὸ κύριον ἄρθρον τῆς ἡμετέρας ἐφημερίδος θεωροῦντες τὴν γνωμοδότησιν τῆς Νομικῆς σχολῆς τοῦ Ἐθνικοῦ ἡμῶν πανεπιστημίου, ῥητῶς αποφαινομένης ὅτι οἱ ὑπὸ Βουλῆς, ἐν ἀντισυνταγματικῇ ἀπαρτίᾳ ἐσχηματισμένης, ψηφισθέντες Νόμοι εἶναι κατ' ἀρχὴν ἄκυροι καὶ ἀνίσχυροι, καταχωρίζομεν αὐτὴν εἰς τὰς στήλας τῆς ἡμετέρας ἐφημερίδος, ὡς φωνὴν ἱερὰν θεωροῦντες τὴν φωνὴν τῆς Ἐπιστήμης, ἥ δὲ τῆς ὁποίας ὑπὸ μεμολυσμένου πνεύματος σβεσθεῖσα ἀπεκλείσθη τῶν θυρῶν τῶν Βασιλείων καὶ δὲν ἡδυνήθη νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτὰ καὶ διαφωτίσῃ τὴν γνώμην καὶ τὴν διάνοιαν τοῦ Συνταγματικοῦ ἡμῶν Βασιλέως Γεωργίου.

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Περὶ τῆς ἐντολῆς τοῦ ἄρθρου 56 τοῦ Συντάγματος.

Ὅριζοντες τοῦ ἄρθρου 56 τοῦ συντάγματος, ὅτι «ἡ βουλὴ δὲν δύναται νὰ συζητήσῃ καὶ ἀποφασίσῃ τι ἂνευ τῆς παρουσίας τοῦλάχιστον τοῦ ἡμίσεως καὶ ἐνὸς τῶν μελῶν αὐτῆς», ὀφείλει νὰ λογισθῇ ὁ πρὸς σύστασιν τῆς ἐννόμου ἀπαρτίας ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς τῶν μελῶν αὐτῆς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν κατὰ τὸν περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν νόμον ὑπαρχουσῶν βουλευτικῶν ἐδρῶν, ἢ ἐπιτρέπεται νὰ προσδιορισθῇ ἐπὶ τῇ βάσει μόνον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀνεγνωρισμένων καὶ ὀρκισθέντων βουλευτῶν.

Ἡ μὲν καὶ πρὸς τὸ ῥῆμα καὶ πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ συντάγματος συνάδουσα λύσις εἶνε ἡ ὑπὲρ τοῦ λογισμοῦ τῆς ἐννόμου ἀπαρτίας, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν κατὰ τὴν περὶ ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν νόμον ὑπαρχουσῶν βουλευτικῶν ἐδρῶν.

Κατὰ τὰ ῥήματα τῶν συνδεδασμένων διατάξεων τῶν ἄρθρων 66 καὶ 68 τοῦ συντάγματος, καὶ τοῦ 1ου ἄρθρου τοῦ περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν νόμου, εἰς δὲ παραπέμπει τὸ ῥῆθρον 66 ἄρθρον, ἡ βουλὴ σύγκαιτα ἐκ βουλευτῶν κατ' ἐπαρχίας καὶ ὑπὸ ἐκάστης αὐτῶν ἐκλεγομένων, καὶ οὕτω ἐν τῇ συνόλῳ αὐτῶν εἰσὶν οἱ τὴν βουλὴν συνιστῶντες, καὶ τοῦτοι εἰσὶν οἱ τὸ ἄρθρον 56 τοῦ συντάγματος ὡς μέλη τῆς βουλῆς, ὧν τὸ ἡμῖος πλέον ἐνὸς σχηματίζει τὴν νόμιμον ἀπαρτίαν.

Τὸ πόρισμα τοῦτο προκύπτει καὶ ἐκ τῶν ὁρισμῶν τοῦ ἄρθρου 68 τοῦ περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν νόμου, καὶ οὗ, κενωθεῖσης βουλευτικῆς τιнос ἑδρας, διὰ θανάτου, παραιτήσεως ἢ ἀνικανότητος τοῦ βουλευτοῦ, ὀφείλει ἐντὸς δύο μηνῶν νὰ γείνη νέα ἐκλογὴ πρὸς πληρώσιν αὐτῆς ἐν περιπτώσει δὲ ἀκυρώσεως, ἢ ἐπαναλήψεως τῆς ἐκλογῆς ὀφείλει νὰ διαταχθῇ ἐντὸς εἰκοσίων ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀκυρώσεως. Οἱ ὁρίσμοι οὗτοι ἀποδεικνύουσιν, ὅτι κατὰ τὴν ἐννοίαν καὶ τοῦ συντάγματος καὶ τοῦ περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν νόμου, ὅν ἐψήφισεν, ὡς καὶ τὸ σύνταγμα ἡ αὐτὴ συνέλευσις, ἅπαναι αἱ βουλευτικαὶ ἑδραι συντρέχουσιν εἰς τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀπαρτίας.

Ἡ ἐν τῷ συντάγματι ἀναγραφὴ τοῦ ἐλάχιστου διὰ τὴν ἀπαρτίαν ἔρου ὑπονοεῖ ἀναγκάως ὁρισμένον, διαρκὲ καὶ γνωστὸν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν νόμου, τὸν ἀριθμὸν τῆς ἀπαρτίας, τὸ δὲ ὁρισμένον, διαρκὲ καὶ γνωστὸν τοῦτο ἦβλεν ἀντικατασταθῆ διὰ τοῦ τυχαίου, διὰ αἰσθητικῆς καὶ ἀγνώστου, ἂν ὡς βάσις διὰ τὴν σύστασιν τῆς ἐννόμου ἀπαρτίας ληρθῇ, ἀντὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κατὰ τὸν περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν νόμον βουλευτικῶν ἐδρῶν, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνεγνωρισμένων καὶ ὀρκισθέντων βουλευτῶν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν βουλευτῶν, ἐκπερῶμενος ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ ὑποθέσει ἐκ διαφορῶν περιπετειῶν, καὶ συμεταβαλλόμενος μετὰ τὴν ποικιλίαν τῶν περιστάσεων, θὰ διέφευγε πᾶσαν νομικῶς ἀσφαλῆ προδιατύπωσιν, λαμβανόμενος δὲ ὡς βάσις διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἀπαρτίας ἦβλε καταστήσει, ἀπὸ στερεοῦ, ἀμετακινήτου καὶ προεγνωσμένου, ὡς ἠθέλησεν αὐτὸν τὸ σύνταγμα, ῥηστὸν, ἀεὶκίνητον καὶ ἐκαστοτὲ ἀλλῶν διὰ τὸ ἀόριστον αὐτοῦ, τὸν ἐλάχιστον τῆς ἀπαρτίας ὅρον.

Ἀφοῦ ὁ κατώτατος αὐτῆς ὅρος εἶνε εἰς πλέον τοῦ ἡμίσεως τῆς ὁλομελείας τῶν βουλευτῶν, ἡ ὑπάρξις τοῦ κατωτάτου τούτου ὅρου ὅτι ἀπέβαινε ἀνεφικτός διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ τελευταίου συστήματος, καὶ οὕτως ἀναγκάως ἠθέλομεν φθάσει εἰς ἀνατροπὴν θεμελιώδους τοῦ συντάγματος διατάξεως, ἐκ τῆς τηρήσεως τῆς ὁποίας ἐξηρτήθη τὸ ἐννομον κύρος τῶν πράξεων τῆς ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας.

Καὶ οἱ τύποι καὶ ἡ οὐσία τοῦ συνταγματικοῦ πολιτεύματος ἐπιβάλλουσι τὴν παραδοχὴν τοῦ ἐννόμου τῆς ἀπαρτίας ὅρου, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτικῶν ἐδρῶν. Ὁ λόγος, δι' ὃν ἐνομοθετήθη ἐν τῷ συντάγματι ὡς κατώτατος διὰ τὴν ἀπαρτίαν ὅρος ἡ παρουσία τοῦ ἡμίσεως καὶ ἐνὸς τῶν μελῶν τῆς βουλῆς, συνδέεται στενῶς μετὰ τὴν φύσιν τοῦ συνταγματικοῦ πολιτεύματος. Στηρίζεται τοῦτο, ὡς εἶναι πασίγνωστον, ἐπὶ τῆς ἰδέας, ὅτι ὁ τόπος κυβερνᾶται διὰ τῶν τύπων, ὑπακούων εἰς τοὺς νόμους καὶ

πληρόνων τοὺς φόρους, οὗς ἐψήφισατο διὰ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτοῦ, ἐκλεγομένων κατὰ τὸν νόμον καὶ ὁργανωμένων κατὰ τοὺς περὶ συντάξεως τῶν δημοσίων ἐξουσιῶν ὁρισμοὺς τοῦ θεμελιώδους νόμου. Τὸ τεκμήριον δὲ τῆς συναισέσεως τοῦ ἔθνους εἰς τὰ παρὰ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτοῦ ἀποφασισθέντα ἀπορρέει ἐκ δύο γεγονότων: α) ἐκ τῆς παρουσίας τῆς πλειονότητος τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτοῦ εἰς τὴν βουλὴν, ἐν ἣ συζητοῦνται καὶ ἀποφασίζονται τὰ συμφέροντα αὐτοῦ β) ἐκ τοῦ σχηματισμοῦ ἀπολύτου πλειονοψηφίας ἐκ τῶν συνελθόντων ἐν ἐνόμῳ ἀπαρτίᾳ βουλευτῶν διὰ τὰς λαμβανόμενας ἀποφάσεις. Ἄν δὲν συντρέξωσιν ἀμφοτέρωτα ταῦτα, ἦτοι καὶ ἡ ἐννομος ἀπαρτία καὶ ἡ ἀπόλυτος πλειονοψηφία, αἱ ἀποφάσεις δὲν δύνανται οὔτε ὡς ἐκφράσεις τῆς τοῦ ἔθνους θελήσεως νὰ θεωρηθῶσιν, οὔτε τὸ ἔθνος νὰ ὑποχρεώσῃ. Τὸ τεκμήριον τῆς νομιμότητος αὐτῶν καταρρεῖ, ἅμα ἐκλείψωσιν αἱ ἀναγκαῖαι αὐτοῦ συνθήκαι, ἦτοι ἡ ἐννομος ἀπαρτία καὶ ὁ διὰ τῆς ἀπολύτου πλειονοψηφίας τῶν ἐν ἀπαρτίᾳ συνελθόντων καταρτισμὸς τῶν ἀποφάσεων. Τὸν τόπον δὲ τεκμαίρεται τὸ ἡμέτερον σύνταγμα, ὡς ἀντιπρο-

τῶν ἀντιπροσώπων αὐτοῦ συνέληθῃ ἐν αὐτῇ. Ἀναγκάως λοιπὸν πρέπει νὰ λογισθῶσι, διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ἐννόμου τῆς ἀπαρτίας ἀριθμοῦ, ἅπαναι αἱ βουλευτικαὶ ἑδραι, καὶ οὐχὶ μόναι αἱ τῶν ἀνεγνωρισμένων καὶ ὀρκισθέντων βουλευτῶν.

Ἡ ἐρμηνεία αὕτη κυροῦται καὶ διὰ ξένων παραδειγμάτων.

Κατὰ τὸ 16ον ἄρθρον τοῦ γαλλικοῦ συντάγματος τοῦ 1830 ἔτους, οἱ νόμοι συζητοῦνται καὶ ἐψηφίζονται ὑπὸ τῆς πλειονότητος ἐκατέρως τῶν βουλῶν. Κατὰ τὸν σχολιαστὴν τοῦ συντάγματος τούτου Berriat Saint Prix (σελ. 140—142) καὶ κατὰ τὸν Valette (Traité de la confection des lois σελ. 160 καὶ ἐπομ.) ἡ διὰ τὰς συζητήσεις καὶ ἀποφάσεις ἀπαρτία τῆς βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων, ἦτοι ἡ πλειονότης αὐτῆς, ἐλογίζετο ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτικῶν ἐδρῶν, ἂνευ τινὸς διακρίσεως μεταξὺ ἐδρῶν πεπληρωμένων ἢ χηρευσουσῶν διὰ τὸν θάνατον, τὴν παραιτίσιν ἢ τὴν ἀνικανότητα βουλευτοῦ, ἢ διὰ τὴν ἀκύρωσιν ἐκλογῆς τιнос.

Τὸ δὲ βελγικὸν σύνταγμα, οὗτινος τὸ 38ον ἄρθρον ὁμοίαν διατάξιν περιέχει πρὸς τὴν τοῦ ἡμετέρου, «aucune des deux Chambres ne peut prendre de resolution, qu' autant que la majorité de ses membres se trouve réunie» ἐνοήθη πάντοτε καὶ ἐρακνεύθη ἐν τῇ ἐφαρμογῇ, ὡς ἀπαιτοῦν πρὸς σχηματισμὸν ἐννόμου ἀπαρτίας τὴν παρουσίαν τῆς πλειονότητος τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν. Κατὰ τὸν Havart, (Éléments du droit public et administratif en Belgique, τομ. 1, ἐν τοῖς ὑπομνηματισμοῖς τοῦ 38 ἄρθρου τοῦ βελγικοῦ συντάγματος), ὄντος φέρ' εἰπεῖν τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν ἐν Βελγίῳ 108, ἀποδιδωσάντων δὲ καὶ μὴπω ἀντικατασταθέντων τεσσάρων ἐξ αὐτῶν, ἡ νόμιμος ἀπαρτία δὲν καταβαίνει εἰς τὸν ἀριθμ. 53, ἀλλ' ἐξακολουθεῖ λογίζομένη εἰς 55, κατὰ τὴν διαρκῆ καὶ ἀναμρισητότητα τοῦ κοινοβουλίου πρακτικῇ.

Καὶ κατὰ τὸ σύνταγμα τῶν πολιτειῶν τῆς βορείου Ἀμερικῆς, τὴν ἀπαρτίαν ἐκάστης τῶν δύο βουλῶν σχηματίζει ἡ πλειονότης τῶν μελῶν αὐτῆς. (Ἰδε Jefferson, ἐν χειρῶν τοῦ κοινοβουλευτικοῦ δικαίου, ἐν τῷ 5ῳ κεφαλαίῳ)

Ἐν Πρωσίᾳ κατὰ τὴν διατάξιν τοῦ 80οῦ ἄρθρου τοῦ συντάγματος, οὔτε ἡ γερουσία (Herrenhaus) οὔτε ἡ βουλὴ ἡδύναντο ν' ἀποφασίσωσι τι, ἂνευ τῆς παρουσίας τῆς πλειονότητος τοῦ κατὰ τὸν νόμον ἀριθμοῦ τῶν μελῶν ἐκάστης αὐτῶν. Καὶ ὡς πρὸς μὲν τὴν γερουσίαν, ἡ ἀπαρτία προσδιορίσθη ἄλλως διὰ μεταγενεστέρου συνταγματικοῦ νόμου τῆς 30ῆς μαΐου 1856· ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν βουλὴν τῶν ἀντιπροσώπων ἡ ἀρχικὴ διατάξις ἔμεινε ἐν πλήρει ἰσχύϊ. Ἐρμηνεύων ὁ Ronne, ἐν ταῖς συγγραφαῖς αὐτοῦ (Verfassungsurkunde, σελ. 160—161 καὶ Staatsrecht des Preussischen Monarchie, τόμ. Α', μέρος β', σελ. 302—304) τὴν διατάξιν ταύτην, ἐκτιθεῖται, ὅτι ἐν τῇ ἀρχικῇ συντάξει τοῦ ἄρθρου ὑπῆρχον αἱ ἐκφράσεις «τῆς πλειονότητος τῶν μελῶν αὐτῆς» τούτων δ' ἐξήγησάν τινες τὴν ἀντικατάστασιν διὰ τῶν ἐκφράσεων «τῆς πλειονότητος τοῦ κατὰ τὸν νόμον ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς», πρὸς ἀποφυγὴν πάσης ψευδοῦς ἐρμηνείας. Ἡ ἐπιτροπὴ τῆς βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων παρεδέξατο τὴν προταθεῖσαν ἀντικατάστασιν, εἰ καὶ ἐθεώρησεν αὐτὴν ὡς περὶ τὴν, διὰ τὸ αὐτόδηλον τῆς ὀρθῆς ἐννοίας τῶν ἀρχικῶν ἐκφράσεων, μὴ δυναμένην λογικῶς νὰ ἐκληρωθῶσιν ἄλλως παρὰ περὶ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτικῶν ἐδρῶν.

Ὡς λόγον τῆς διατάξεως τοῦ 90οῦ τούτου ἄρθρου τοῦ πρωσικοῦ συντάγματος, οὗτινος τὰ περὶ ἀπαρτίας ῥήματα εἶχον ὅπως καὶ τὰ τοῦ 56οῦ ἄρθρου τοῦ ἡμετέρου, ἀνεφέρει, κατὰ τὸν Ronne, ὅτι συνεζητεῖτο ἐν ἔτει 1848 τὸ πρωσικὸν σύνταγμα, ἡ ἐπιτροπὴ τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως, τὴν ἀποτροπὴν τῶν κινδύνων, οἵτινες δύνανται νὰ προέλθωσιν ἐκ τῆς συναρπαγῆς τῶν συνεδριάσεων τῆς ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας, καὶ τὸν εὐλογον φόρον μὴ παραποιηθῶσιν αἱ πράξεις τῆς μειονοψηφίας εἰς δόγματα τῆς πλειονοψηφίας.

Καὶ ἀληθῶς ἂν μόναι αἱ ὑπὸ βουλευτῶν ἀνεγνωρισμένων καὶ ὀρκισθέντων πληρούμεναι βουλευτικαὶ ἑδραι πρόκειται νὰ

δοίλωσι τὸν ἀριθμὸν τῆς ἀπαρτίας, θέλει ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς θελήσεως εἴτε τῆς κυβερνήσεως, ἢ καὶ τολμηρᾶς τινος μειονοψηφίας, ὁ κατὰ τὸ δοκοῦν αὐταῖς σχηματισμὸς τῆς βουλῆς καὶ τῶν ἀποφάσεων αὐτῆς, καὶ ἡ δινηκεῖς τῆς μειονοψηφίας ὑπειλέουσιν εἰς τὴν θέσιν καὶ τὰ δικαιώματα τῆς πλειονοψηφίας.

Ἐάν, καθ' ὑπόθεσιν, πρὸς καταρτισμὸν ἀπαρτίας ἀφαιρέσωμεν ἀριθμὸν τινα βουλευτῶν, ὧν ἡκυρώθησαν αἱ ἐκλογαί, προτέτι δὲ ἕτερον ἀριθμὸν βουλευτῶν ἐκλεχθέντων μὲν, ἀλλ' ὧν δὲν ἐξηλέγχθησαν αἱ ἐκλογαί, ἢ μὴ λαβόντων εἰσιτήρια, καὶ ἀριθμὸν τινα βουλευτῶν ἐξελεγχθέντων, ἀλλὰ μὴ ὀρκισθέντων, καὶ ἕτερον ἀριθμὸν ἀποδιδωσάντων βουλευτῶν, διὰ τίνα λόγον νὰ μὴ καταρτισθῇ τότε ἀπαρτία ἐκ βουλευτῶν 40 ἢ 50, οἱ δὲ νόμοι καὶ ψηφίζονται ὑπὸ 21 ἢ 26 βουλευτῶν, ἐν βουλῇ ἐχούσῃ κατὰ νόμον 190 μέλη; Οὕτω δὲ ἡδύνατο νὰ καταρτισθῇ πλειοψηφία βουλῆς, διατελουσᾶ εἰς πλήρη ἀντίθεσιν πρὸς τὸ πρόνημα καὶ τὴν θέλησιν τῆς πραγματικῆς τοῦ ἔθνους πλειονοψηφίας, ὃς ἐμνηνίζετο δὲ καὶ ἡ διατάξις τοῦ 68οῦ ἄρθρου τοῦ συντάγματος, καθ' ἣν οὐδέ-

σων τῶν 150. Προφανῶς παράλογον ἦβλεν εἰσθαι νὰ ἐπιτρέψῃ τὸ σύνταγμα ἐπὶ τῆς αὐθιγῆς τοῦ ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν ὑπὲρ τοῦ 160 ἐλάσσονα τὴν ἀπαρτίαν, καὶ θὰ ἦτο ἂν ὅχι ἀναπόφευκτον, τοῦλάχιστον ἐνδεχόμενον, νὰ ἔχομεν αὐτὴν ἐλάσσονα, ἂν κατ' ἀρχὴν ἐπετρέπετο ἡ ἀφαίρεσις τῶν χηρευσουσῶν θέσεων καὶ τῶν μὴπω ὀρκισθέντων βουλευτῶν.

Πρὸς τὴν ἀνωτέρω ἀρχὴν, τὴν καθιερωθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 56 τοῦ συντάγματος τοῦ 1864, ἀντιτάσσεται ὑπὸ τινων τὸ παράδειγμα τῆς Ἀγγλίας, ἐνθα ἐκ τῆς παρουσίας τεσσαράκοντα βουλευτῶν καταρτίζεται ἡ ἀπαρτία. Ἐν Ἀγγλίᾳ λοιπὸν ὑπάρχει κατώτατος τις ὅρος ἀριθμοῦ βουλευτῶν, οὗ ἂνευ ἀπαρτία δὲν ὑπάρχει. Ἀλλὰ κατὰ τὸ σύστημα ὅπερ ὑπερκασιζουσιν οἱ ἀντιδοξοῦντες, οὐδεὶς κατώτατος ὅρος ἀριθμοῦ βουλευτῶν πρὸς ἀπαρτίαν ὀρίζεται ὡς ἐν Ἀγγλίᾳ, τὸ δὲ σύστημα τοῦτο φέρει, ὡς ἀνωτέρω ἐξηγήθη, εἰς ἀπαρτίαν καὶ ἐκ 50 καὶ 40 καὶ ὀλιγωτέρων βουλευτῶν. Ναι μὲν ἀπὸ τοῦ 1843 ἐπὶ πολλῶν ὑπῆρξε διαφωνία, οὐδεὶς ὅμως, καθεστῶτος συντάγματος, συνέλαβε θεωρίαν, ἀναιροῦσαν τὴν λογικωτάτην ἀρχὴν τοῦ προσδιορισμοῦ ἀμετακινήτου κατωτάτου ὅρου ἀριθμοῦ βουλευτῶν πρὸς τὸν καταρτισμὸν ἀπαρτίας. Ἄν δ' ἐν τινι συνταγματικῷ κράτει, οἷον ἐν Ἰταλίᾳ, εἰσῆλθῃ, καθ' ἃ λέγεται, ὁ νεωτερισμὸς τοῦ νὰ συζητῇ ἡ βουλὴ καὶ ν' ἀποφασίσῃ μὴ οὕσα ἐν ἀπαρτίᾳ, ἢ παρὰ τὰς αὐτὴ κατ' οὐδὲν διασείει τὴν ἰσχύιν τοῦ παρατεθέντος ὁρισμοῦ τοῦ ἡμετέρου συντάγματος, πρῶτον μὲν καθότι ἐξουσία, δύναμις τοῦ συντάγματος καθεστηκυῖα, δὲν δύναται ν' ἀνατρέψῃ διατάξιν αὐτοῦ, καὶ δεύτερον, διότι ὁ κατ' ἀνοχὴν ἢ ὁ ἂνευ ἀντιρρήσεως ἢ ἐνστάσεως εἰσαχθεὶς ἐκείσε νεωτερισμὸς, πρὸς ταχυτέραν διεξαγωγὴν τῶν βουλευτικῶν ἔργων, οὐδόλως δικαιολογεῖ ἀναιρέσιν ῥητῆς διατάξεως τοῦ θεμελιώδους νόμου.

Τὸ ἡμέτερον σύνταγμα εἶναι αὐστηρότερον καὶ τοῦ πρωσικοῦ καὶ τοῦ βελγικοῦ συντάγματος ἐν τούτῳ, ὅτι τὰ μὲν τελευταῖα ἀπαιτοῦσι τὴν ἀπαρτίαν διὰ τὰς ἀποφάσεις μόνον, οὐχὶ δὲ καὶ διὰ τὰς συζητήσεις, ἐνθ' ὃ ἡμέτερον ὀρίζει, ὅτι οὔτε νὰ συζητήσῃ οὔτε ν' ἀποφασίσῃ δύναται ἡ βουλὴ, ἂν δὲν εἶναι ἐν νομίμῳ ἀπαρτίᾳ. Ἀκολουθεῖ ἐκ τούτου, ὅτι οἱ περὶ ἀπαρτίας ὁρίσμοι τοῦ ἡμετέρου συντάγματος δὲν δύνανται νὰ ἐρμηνευθῶσι χαλαρώτερον, ἢ ὅτι ἐρμηνεύονται οἱ ἐν τοῖς συντάγμασι τοῦ Βελγίου καὶ τῆς Πρωσίας ὑπάρχοντες περὶ τῆς ἀπαρτίας ὁρίσμοι.

Σύμφωνος πρὸς τὴν ὀρθὴν ἐρμηνείαν ὑπῆρξε καὶ ἡ πρακτικὴ τῶν ἐν Ἑλλάδι νομοθετικῶν σωμάτων, ἀπὸ τοῦ 1844 ἔτους μέχρι τοῦ 1862, ὅτε ἰσχύε τὸ σύνταγμα τοῦ 1844 ἔτους, οὗτινος τὸ 49ον ἄρθρον περιεῖχε τὸν αὐτὸν περίπου ὁρισμὸν, ὅν καὶ τὸ 56ον τοῦ ἐν ἰσχύϊ, καὶ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ συντάγματος τοῦ 1864 μέχρι τῆς ἐκτάκτου συνόδου τῆς βουλῆς τῆς ἑκτῆς περιόδου. Ἡ συνέλευσις τοῦ 1843 ἔτους περιέλαβεν, ἐν τῇ αὐτῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 49 τοῦ πρώτου συντάγματος, τὴν τε βουλὴν καὶ τὴν γερουσίαν, ὀρίζουσα, ὅτι οὔτε ἡ μία οὔτε ἡ ἄλλη ἡδύναντο νὰ συζητήσῃσι καὶ ἀποφασίσωσι τι ἂνευ τῆς παρουσίας τοῦλάχιστον τοῦ ἡμίσεως πλέον ἐνὸς τῶν μελῶν αὐτῶν, ἐνθ' ἂν ἦθελε νὰ κανονίσῃ τὰ περὶ ἀπαρτίας τῆς βουλῆς ἄλλως πῶς παρὰ τὰ περὶ ἀπαρτίας τῆς γερουσίας, (ἐν ἣ ὁ ἐλάχιστος τῶν γερουσιαστῶν ἀριθμὸς δὲν ἡδύναντο, κατὰ τὸ ἄρθρον 71 τοῦ συντάγματος, νὰ ὑπάρξῃ κατώτερος τῶν 27) ἦβλεν ἀναγκάως διακρίνει τὴν ἀπαρτίαν τῆς βουλῆς ἀπὸ τὴν ἀπαρτίαν τῆς ἰσοβίου γερουσίας.

Μόνον ἐπὶ τῆς τελευταίας ἐθνικῆς συνελεύσεως ὑπελόγησέ ποτε τὸ προεδρεῖον αὐτῆς τὴν ἀπαρτίαν ἐπὶ τῇ βάσει μόνον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ πληρεξουσίων. Ἀλλὰ παρατηροῦμεν, ὅτι ἡ περίστασις ἐκείνη δὲν δύναται ν' ἀποτελέσῃ προηγούμενον διὰ τὴν βουλὴν, διότι ἡ συνέλευσις δὲν ἐδεσμεύετο ὡς πρὸς τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἀπαρτίας οὔτε ὑπὸ τοῦ συντάγματος, ὅπερ δὲν ὑπῆρχεν ἐτι ἐν ἰσχύϊ, οὔτε ὑπὸ νόμου τινὸς ὀρίζοντος ἄλλως τὰ περὶ τούτου· ἐπομένως ἡδύνατο νὰ λύσῃ, κατὰ τὸ δοκοῦν δύναμις τοῦ αὐτεξουσιῶ καὶ τῆς κυριάρχου αὐτῆς αὐτονομίας, πᾶν ζήτημα, ἀναγόμενον εἰς τὴν αὐτῆς ὁργάνωσιν καὶ διαδικασίαν. Ἀλλὰ τοῦ συντάγματος ἐκτοτε δημοσιευθέντος καὶ ἐν πλήρει ἰσχύϊ ὑπάρ-

χοντας, αναγκάσαντος δὲ ἐν ταῖς διατάξεσιν αὐτοῦ τὸν ἀ-
παιτούμενον ἀριθμὸν πρὸς σχηματισμὸν ἐνόμου ἀπαρτίας
τῆς βουλῆς, ἐπεταί, ὅτι τὸ θέμα τοῦτο ἀφῆρθη ἀπὸ τῆς
αὐτονομίας τῆς βουλῆς, καὶ δὲν ἔχει αὐτὴ τὴν ἐξουσίαν νὰ
μεταβάλλῃ τὴν διάταξιν τοῦ 56 ἄρθρου τοῦ συντάγματος,
οὔτε διὰ τοῦ κανονισμοῦ αὐτῆς, οὔτε δι' ἐρμηνευτικῶν δια-
τάξεων, ὡς ὀρθάτατα ἐδογματίσεν ὁ Held, ἐν τῇ συστήματι
τοῦ συνταγματικῆς δικαίου, τόμ. β'. σελ. 536—538, ἀπο-
φαινεῖς, ὅτι πᾶν ἀντικείμενον τοῦ κανονισμοῦ τῆς βουλῆς,
τὸ ὁποῖον ὠρίσθη εἴτε διὰ τοῦ συντάγματος, εἴτε διὰ νόμου,
θεωρεῖται ὡς ἀποσπασθὲν ἀπὸ τοῦ ὁρίζοντος τῆς αὐτονομίας
τῆς βουλῆς, καὶ δὲν δύναται αὐτὴ νὰ μετακινήσῃ ἀφ' ἐαυτῆς
τοὺς ὑπὸ τοῦ συντάγματος ἢ ὑπὸ ἐδικῶν νόμων τεθέντας
αὐτῇ περιορισμούς, ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς ἐνασχέσεως τῶν
καθηκόντων αὐτῆς.

Ἀθῆναι, τὴν 11 Ἀπριλίου 1878.

Ι. Α. ΣΟΥΤΣΟΣ, Γ. Α. ΡΑΛΛΗΣ, Π. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥ-
ΛΟΣ, Κ. ΦΡΕΑΡΙΤΗΣ, ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΟΚΚΙΝΟΣ,
Ν. ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ καὶ Π. ΚΑΛΑΓΓΑΣ.

Νεκρολογίαί.

Ἡ ἀβρά καὶ μόλις ἐπανθίσασα νεότης τῆς σεμνῆς νεάνι-
δος ΑΙΜΥΛΙΑΣ ΑΜΠΕΛΑ πρὸ ἔτους ὑπὸ παγετάδους αἰσρας
προσβληθεῖσα, πρόωρον ὑπέστη τὴν παρελθούσαν Παρασκευὴν
τὸ μόρσιμον τέλος. Βαρὺ ἦν τὸ πένθος διὰ τε τοὺς γονεῖς,
ἀδελφούς καὶ τὴν φιλότατην αὐτῇ ἀδελφὴν Βιργινίαν. Ἡ πό-
λις σπεύδουσα νὰ συμμερισθῇ τὴν θλίψιν τῆς πενθοῦσας οἰκο-
γενείας, ἰδίως δὲ οἱ κύριοι δικασταὶ καὶ ἅπας ὁ δικηγορικὸς
σύλλογος μετὰ τῶν ἐν τῷ τόπῳ πολιτικῶν καὶ στρατιωτι-
κῶν ἀρχῶν, καὶ πούτων ταύτῃ συμπενθούτων, συνάδυσαν
τὸν νεκρὸν τῆς πολυστόνου κόρης, ἐντὸς φερέτρου πολυτελοῦς
καὶ διὰ ταινιῶν βασταζομένων ὑπὸ ἀξιοματικῶν τοῦ Ἑλλ.
στρατοῦ ἐκφερομένης. Μετὰ τὴν νεκρώσιμον ἀκολουθίαν
προσέπεμπετο διὰ τῆς ἀγορᾶς ἄνθεσι βαίνουμένη ἀπὸ τῶν οἰ-
κῶν δι' ὧν διήλθε. Συμμερίζομενοι καὶ ἡμεῖς τὸ πένθος τῶν
οἰκείων τῆς μακαρίτιδος Αἰμυλίας, δεόμεθα ὅπως ὁ Κύριος
ἀναπαύσῃ μὲν αὐτὴν ἐν χώρᾳ ζώντων, παραμυθίσῃ δὲ τοὺς
οἰκτιστοὺς ἐπὶ τῇ στερήσει αὐτῆς θρηνοῦντας γονεῖς καὶ ἀ-
δελφούς.

Ἀλγερινὴν προὔξενον αἰσθησὶν εἰς ἅπαντα τὸν δικηγορι-
κὸν σύλλογον τῆς πόλεως μας ἡ εἰδήσις τοῦ πρόωρου θανά-
του τοῦ κ. Ἀριστείδου Μπαλάνου, ἐνδὸς τῶν διακεκριμένων
δικηγόνων τοῦ τόπου. Πλήρης ἀκαπνῆς ἔζη ἐν μέσῳ τῆς ἀγα-
πητῆς τοῦ οἰκογενείας, ὅτ' αἰφνης ὑπὸ κεραυνόβολου πληγῆς
ἀποπληξίας ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν. Ἡ ἐπιστήμη οὐδαμῶς ἰσχυρὸς
νὰ ἀποσπάσῃ αὐτὸν τῶν ὀνύχων τοῦ θανάτου, ὅστις ταχὺ
τὸ νῆμα ἐξέκοψε τῆς ζωῆς αὐτοῦ, προειπόντος τὸ ἀφύκτον
τοῦ θανάτου του, ἐφ' ὅσον καὶ ὁ πατὴρ καὶ ὁ πάππος του ὑπὸ
τοῦ ἰδίου πάθους προσβληθέντες ἀπέθανον. Γνωρίζαντες τὸν
ἄνδρα καὶ πελάται αὐτοῦ γενόμενοι ποτε, κατὰ καθήκον
σπεύδοντες νὰ συλλυπηθῶμεν τὴν χίρην καὶ τὰ ὄρφανὰ αὐ-
τοῦ ὡς καὶ τοὺς ἀξιολόγους ἀδελφούς του ἐπὶ τῷ ἀτυχίματι
τούτῳ, ἐπιφωνοῦντες, εἰη σοὶ ἰδὲ μνημόσυτον αἰώνιον,
ἤρηστέ ἄνερ, ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ ΜΠΑΛΑΝΕ!

ΔΙΑΦΟΡΑ

Αἱ προγραφὴν ἐξακολουθοῦσι καὶ ἀπειλὰ διαμηνύονται παν-
ταχόθεν καὶ ἡμῖν καὶ τῆς ἡμετέρας συναδέλφους. Ἐάν, κατὰ
τὸ κοινὴν παραδεδομένον, τὰ πάντα χαλεπύονται ἐν τῷ Νο-
μαρχικῷ Γραφείῳ, τότε ἀλλοθὺς μεγάλην περιποιούσι τιμὴν
τὰ τε γινόμενα καὶ ὅσα τυχόν νὰ συμβῶσι μέλλουσι τῷ κ.
Νομάρχῃ. Ἡ ἔξουσία οὐδέποτε προκαλεῖ κ. Νομάρχα, μὴδὲ
μετέρχεται μέτρα βάνδαλα πρὸς ἐκφύβησιν τοῦ λαοῦ. Ἡ ἔ-
ξουσία εἶναι τεταγμένη νὰ εἰρηνοποιῇ καὶ νὰ προλαμβάνῃ
πᾶσαν παρεκτροπὴν τῶν ὀργάνων αὐτῆς, δυνάμεν νὰ ἔχῃ
ἐπὶ τέλους δυσάρεστους διὰ τὸν τόπον καὶ τὰ συμφέροντα
τοῦ τόπου συνέπειας. Παραδεχόμεθα πρὸς στιγμήν ὅτι ἡ
ἐξουσία ἤκισεν, ἐτραυματίσεν, ἡ ἐθανάτωσεν ἕνα, δύο, τρεῖς καὶ
πέντε πολίτας. Ἐρωτῶμεν ὅμως αὐτὴν συναισθάνεσθαι τὰ
ἀποτελέσματα τῆς βίας καὶ ἀδίκου ταύτης ἐπιθέσεως;
Ἄρα γε οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ φίλοι τούτων θὰ μένωσιν ἀπα-
θεῖς θεαταὶ ἢ θὰ συγκινηθῶσι καὶ θὰ ἀποτελέσωσι βαθυὴν
ὀρμητικὴν κατὰ τῆς βανδάλου ἐξουσίας χεῖραρον; Ἐάν ὁ κ.
Νομάρχης ἐνδιαφέρεται ὑπὲρ τῆς ἡσυχίας καὶ τάξεως αἱ πα-
ραγγεῖλαι εἰς τὰ ὄργανα αὐτοῦ καὶ τοὺς φίλους τῆς ἐξουσίας
νὰ παύσωσιν ἀπειλοῦντες, διὰ νὰ ἐπέλθῃ ἡ ἡσυχία καὶ ἡ
τάξις ἐν τῷ τόπῳ. Ἐάν δὲ πάλιν ἔχει ἐντολὴν νὰ ὠθήσῃ
τὴν ὑπομονὴν τοῦ τόπου ἕως τοῦ ἀκροτάτου αὐτῆς σημείου,
τότε αἱ ἐξακολουθήσουσι τὰ μέτρα τῆς ἐπιθέσεως, ὅπως ἐ-
πέλθῃ τὸ ποθητὸν αὐτῷ ἀποτέλεσμα. Ἀλλ' ὅταν αἱ ἐργα-
σίαι διακοπῶσιν, ὅταν τρισχίλιοι ἐργάται πλημμυρήσωσι τὴν
ἀγορὰν, ἀεργοὶ μένοντες καὶ τροφὴν διὰ τὰς οἰκογενεῖας τῶν
ἐπιζήτωντες, τότε πῶς, διὰ τίνων μέσων θὰ ἐξοικονομήσῃ

τὰς ἀνάγκας αὐτῶν ἡ Διοικητικὴ ἀρχή; Νομίζει ὅτι καὶ τό-
τε διὰ τῆς βίας θὰ κατισχύσῃ τοῦ χειμάρρου λαοῦ πεινα-
λέου, ἢ θὰ περιέλθῃ εἰς τὴν λυπηρὰν καὶ ἀξιοδακρυτὴν θέσιν
νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν πόλιν εἰς τὴν εαυτῆς τύχην; Ἰδοὺ εἰς
ποῖον σημεῖον ὠθεῖ τὰ πράγματα ἡ ἀσυνείκη τῆς ἐξουσίας,
οὐδόλως ἐπιλογιζομένη τὰς συνέπειας τῶν βανδάλων ἐπιθέ-
σεων. Ἀγαμένομεν τὸ παράδειγμα τῆς πρᾶπτος καὶ τῆς
καλῆς συμπεριφορᾶς ἀπὸ τῆς διοικήσεως καὶ τῶν ὀργάνων αὐ-
τῆς, βεβαίως οὕτως πάντοτε ὅτι θὰ μιμηθῶμεν αὐτὴν καὶ θὰ
τὴν παρακολουθήσωμεν, ἔτοιμοι νὰ ταχθῶμεν ὅπου αὐτὴ θέ-
λει νὰ ὠθήσῃ ἡμᾶς καὶ τὸν λαόν. Εἶναι λοιπὸν αὕτη κυρία
τῆς ἡσυχίας καὶ τῆς τάξεως, καθὼς ἐπίσης εἶναι κυρία τῆς
ἀνῆσυχίας καὶ τῆς ἀτάξιας. Ὅπότερον τῶν δύο τῇ ἀρέσκει
αἱ ἐκλέξῃ. Εἴθε νὰ μὴ παρέλθῃ καὶ αὕτη ἡ φωνὴ ἡμῶν ὡς
φωνὴ βοῶντος ἐν ἐρήμῳ. Διαμαρτυρούμεθα ἐν ποσούτῳ ἐνώ-
πιον ὅλης τῆς πόλεως καὶ ὅλου τοῦ κόσμου, λέγοντες ὅτι,
ὅτι καὶ ἂν συμβῇ τούτου αἰτία εἶναι αὕτη ἡ διοίκησις τοῦ
τόπου, ἡ προκαλοῦσα διὰ τῶν ἐπιθέσεων αὐτῆς ταραχὰς ἐν
τῷ τόπῳ.

εὐφρᾶ πιδεῖν αἱ τινες εἰς ἐνέργειαν, ἤτοι τὸ νὰ καταπεθῶσι
τινας τῶν λιαν ἀπροσέκτων ἐν ἡμῖν νὰ δημοσιεύσῃ διὰ τῶν
ὑπογραφῶν των διαμαρτυρήσεις κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, κα-
μικὸν μᾶλλον ἢ σπουδαῖον χαρακτηρισμὸν φερύσας. Τοῦτο δὲ
διότι δὲν ἐπιθυμοῦμεν νὰ διδῇται σπουδαία σημασία παρὰ
τῶν ἀρχῶν εἰς ταιούτας κωμικὰς διαδηλώσεις, καὶ διότι εἶ-
ναι σὺν ἅμα καὶ ἀνόητον νὰ ἀναμειγνύμεν εἰς ἕνα ἀγῶνα τοῦ
λόγου τὸς φιλόπατρι καὶ φιλόνομον, καὶ δηλώσεις γελῶ-
τος μόνον ἀξίας. Ταῦτα καθόσον εἶδομεν τὴν παρελθούσαν
Κυριακὴν τοιαύτην δῆλωση ἐκδοθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἐμπόρου
κ. Α. Καστανῶ, ἥτις ἀπεδείχθη ἔπειτα ὅσα γελοῖα τι ἐκ
τῆς ἀρχῆσεως αὐτοῦ, εἰπόντος ὅτι δὲν ἐγένετο αὐτῇ σκοπίμως
καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ δημοσιευθῇ. Εὐχόμεθα λοιπὸν
ὅπως παύσωσιν ἅπας καὶ διὰ παντός οἱ ἀκαίριοι ἀστεῖσμοί,
ὅθεν καὶ ἂν προκαλοῦνται.

— Εὐχαριστοῦμεν τὰς ἐν Ἀθήναις συναδέλφους Αἰῶνα,
Ἑρμ. Συζητήσεων, Ἑθνικὸν Πνεῦμα, Νεολόγον, Παλιγγενε-
σίαν, Στοάν, Ἀγῆν, Ἑλλ. Λαόν, Ἑφημερίδα καὶ Ἑσπερον,
διότι συμμερίζομεν τὴν γνώμην καὶ ἀπόφασιν τοῦ τύπου
τῆς πόλεως μας συναποδοκίμασαν καὶ αὐταὶ τὴν δουλοπρε-
πῆ ἐφημερίδα τῆς πόλεως μας «Ἑρμούπολιν» καὶ διέκοψαν
πᾶσαν μετ' αὐτῆς σχέσιν καὶ ἀνταλλαγὴν φύλλων. Ἦδη
ἂν δὲν βαρύνηται αἱ ὑβρίξεις ὁ κ. Καβούρ ἢ οἱ ὀπισθεν αὐτοῦ
κρυπτόμενοι ἀρκούσαν τιμωρίαν δι' αὐτὸν ἡγεύμεθα τὴν τη-
λικαύτην τῶν συναδελφῶν περιφρόνησιν καὶ τὴν ζημίαν ἥτις
προσγίνεται αὐτῷ, μὴ δυνάμεθα πλεον, νὰ ἐμπορευῇται καὶ
κερδαίνει ἐξ ἀντοστῶν μόχθων. Πιστεύομεν δὲ ὅτι καὶ πᾶ-
σαι αἱ λοιπαὶ συναδέλφους, ὅσαι τὸν καλὸν ὑπὲρ τοῦ Συντά-
γματος ἀγωνίζονται ἀγῶνα, θὰ μιμηθῶσι τὸ παράδειγμα
τῶν ὡς εἴρηται συναδελφῶν.

— Δύο τηλεγραφήματα ἐπεμψεν ὁ παθὼν συνάδελφος κ.
Ρευμάκος εἰς Ἀθήνας, ὧν τὸ μὲν πρὸς τὴν Α. Μ. ἐπεδόθη,
τὸ δὲ πρὸς τὴν συνέταξιν τοῦ Αἰῶνος ἐπεστράφη, τῆς Κυ-
βερνήσεως, κατὰ διαταγὴν τῆς ὁποίας ὑποβάλλονται εἰς
λογισμολογίαν αἱ τοιαῦται ἀνταποκρίσεις, θεωρησάσης ἀσύν-
φωνον πρὸς τὰς ἀρχὰς αὐτῆς νὰ δοθῇ εἰς δημοσίευσιν τὸ τη-
λεγράφημα τοῦτο.

— Ἡ κατὰ τοῦ ἐκδότου τῆς «Παλιγγενεσίας» ἐπιθεσις
τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Στρατοῦ ἀπεδοκίμασθη ὑπὸ τῆς
πόλεως ἡμῶν, καθόσον οὔτε ἐντιμὸν οὔτε συναδὸν πρὸς τὴν
ὑπόληψιν τοῦ Στρατοῦ ἡμῶν εἶναι νὰ προβαίνειν εἰς αὐτοδικίας
καὶ νὰ καταδιώκῃ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ λόγου, ἀφοῦ αὐτὸς
οὗτος ὁ Στρατὸς καὶ αὕτη αὕτη ἡ Κυβέρνησις ἐγένοντο ἀ-
φορμὴ τῆς μεταπολιτεῦσεως καὶ τῆς καθιερώσεως τῆς ἐλευ-
θερίας τοῦ λόγου. Τὸ νὰ ζητῶσι δὲ ἡδη ἀμφότεροι νὰ κα-
ταπνίσωσι τὴν φωνὴν τῆς δημοσιότητος, φαίνεται ὅτι ἀπο-
δοκίμαζοῦσι καὶ καταφέρνεται κατὰ τῶν ἰδίων αὐτῶν πρά-
ξεων, τὸ δὲ χεῖριστον καὶ ὅτι ἐναντίον τοῦ Συντάγματος
πράττουσιν ὅτι πράττουσιν. Καὶ τῷ μὲν Βούλγαρι συγ-
γνωστέον, διότι ἀπ' ἀρχῆς τοιοῦτος ἦτο καὶ ἔσται. Εἰς δὲ
τούς κ. Ἀξιωματικούς τοῦ Στρατοῦ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ φέ-
ρωνται οὕτω, καθόσον κληιδούται ἡ υπόληψις τοῦ Ἑλλήνος
στρατιώτου, ὅστις διεκρίθη πάντοτε διὰ τὰ εὐγενῆ αὐτοῦ
αἰσθήματα καὶ τὴν πρὸς τοὺς κειμένους νόμους ἀφοσίωσιν του.
Ἀλλ' ἂν ὑπάρχωσι τινες στρατιωτικοὶ παραγνώριζοντες τὴν
ἐαυτῶν ἀποστολὴν καὶ λασιμονούντες τὸν ὄρκον καὶ τὸ πρὸς
τὴν Πατρίδα καθήκον, δὲν ἔσται ἐκ τούτου ὅτι καὶ πάντες
οἱ ἄλλοι ἐπιδοκίμαζοῦσι τὰ ἀτακτήματα αὐτῶν ταῦτα.

— Παραλείψαμεν νὰ δημοσιεύσωμεν εἰς τὸ παρελθὸν φύλ-
λον, ὅτι ἀξιολογώτατον καὶ κατάλληλον πρὸς τὴν ἱερότητα
τῆς ἡμέρας ἐξεφώνησε λογιδριὸν ἐν τῷ Ναῷ τῆς Ἁγίας Τριάδος
κατὰ τὴν μεγάλην Παρασκευὴν, ὁ μουσικὸς τοῦ αὐτοῦ Ναοῦ
κ. Γεώργιος Ἱερώνυμος, ἀπόφικτος μὲν τῆς κατ' ἡμέρας Ἱερατι-
κῆς Σχολῆς, ὑπάλληλος δὲ τοῦ ἐργοστασίου κ. Σταύρου
Χρυστοῦ. Γνωσκόντες πόσον ὠφελεῖ ἡ διδασκαλία τοῦ θείου
λόγου ἐν τῇ ἐνοσίᾳ ταύτῃ παρατρύνομεν τὸν κ. Ἱερώνυμον νὰ
ἐξακολουθῇ τὸ ἔργον αὐτοῦ τοῦτο.

— Κατὰ τὸ ἄρθρ. 89 τοῦ Συντάγματος, οὐδεὶς φόρος ἐ-
πιβάλλεται ἄνευ νόμου. Καὶ ὅμως τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικη-
νοδικίας, οὐχὶ τοῦλάχιστον ὑπὲρ τῶν δημοσίων ἀναγκῶν, ἀλλ'

ὑπὲρ ἀτόμου, ἀγνοοῦμεν ὑπὸ τίνος ὠδυνῶναι λόγῳ. Ὁ
Σπετσερόπουλος καταρτίσας βιβλίον ἐξ ἀντιμαρτυριῶν ἀπο-
σεων τοῦ Ἀρείου Πάγου τῶν ἐτῶν 1846 καὶ 1847 διετύπω-
σεν αὐτὸ ἀντὶ δραχμῶν δώδεκα, ἐνῶ ἡ πραγματικὴ τὸ ἀν-
δρὲν εἶναι ἀνωτέρω τῶν 2—3 δραχμῶν, καθόσον οὐδεμίας ὠ-
φελείας πρὸξενον δύναται νὰ ᾔναι εἰς τὴν ἐπιστήμην, ἀλλ' ἐν
ἄλλοις εὐμεθοδεστέροις συγγράμμασι εὐρίσκει τις ἀπασαν τὴν
τοῦ Ἀρείου Πάγου Νομολογίαν τὸ δὲ βιβλίον τοῦ αὐτοῦ διὰ
τοῦ Ὑπουργείου ἐφῆρτωση εἰς τοὺς δυσχερεῖς Βιβλιοδικίας. Καὶ
ἂν μὲν ἡ φορολογικὴ περιφρῆξοιτο εἰς ἐδῶ, ὑπομνή. Περὶ
λείπομεν ὅτι καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐπὶ φορολογικῶν ἀναγκῶν
καὶ με' ἑτέρας δραχμὰς ἐξ διὰ τῆς ἐπιβολῆς ἄλλου βιβλίου
ἐν ᾧ περιείχοντο αἱ ἀποφάσεις τοῦ 1844 καὶ 1845 ἀλλ' ἔτι
καθὰ ἀνήγγειλε, προτίθεται ν' ἀντιγράψῃ ὅλων τῶν ἐπὶ τῇ
χρὶ τοῦδε τὰς ἀποφάσεις, καὶ σχηματίζῃ οὕτως ἑκὼν βιβλίον
τὴν τιμὴν τῶν ὁποίων, Κύριος οἶδε εἰς πόσον ὁ ἀναβιβάζων
(ἀφοῦ ἡδη ἐδιπλασιάσας τὴν τιμὴν τοῦ περυσίου βιβλίου) εἰς
βάρος, ἐννοεῖται, τῶν πτωχῶν εἰρηνοδικῶν, οἵτινες θὰ ἐπι-
θῶσι εἰς τὴν δυσάρεστον ἀνάγκην ν' ἀποτίσωσιν ὀλόβητον

ἢ τοιαύτη ὑπὲρ τοῦ Σπετσερόπουλου σποράν τοῦ Ὑπου-
ργείου, πρὸς ζημίαν ποσούτων οἰκογενειαρχῶν, ἀλλὰ παρα-
ρούμεν αὐτῷ, ὅτι μέγα ἀδίκημα πράττει πιεζὼν οὕτω τοὺς
ἀτυχεῖς εἰρηνοδικάς, ἐνῶ ὠφελεῖ νὰ μεριμνήσῃ περὶ τῆς βί-
τιώσεως τῆς τύχης αὐτῶν, οἵτινες παρημελήθησαν ἐντελὲς
θεωροῦμενοι, εὐτελῆ καὶ ἀχρηστά ὄντα ὡς μισθοδοτούμενοι
μὲ μισθὸν ἀστυνομικοῦ Κλητῆρος, ἐνῶ εἰσὶ περιβεβλημένοι
μὲ σπουδαῖα καθήκοντα. Εἶναι καιρὸς καὶ ὅν ἐκρηβηθῇ
σαν τὰ πάντα καὶ καὶ ὅν τὰ πάντα θυσιάζονται εἰς τὴν
βωμὸν τῆς ἰδιοτελείας καὶ τοῦ συμφέροντος, ἀρκεῖ τις νὰ ἐ-
λέγῃ ὑπάγε ὀπίσω μου Σατάν, ὅταν οὗτος πειράζων καὶ
δελεάζων αὐτὸν τῷ λέγει αὐτὰ πάντα δώσω σοι ἐάν πε-
σῶν προσκυνήσῃς με. Καὶ ὁ Σπετσερόπουλος ἐν τῇ
στυλῇ τῇ; Ὡς εἶ!

— Τὸ Πρακτορεῖον τῶν Ταχυδρομικῶν Ἀτμοπλοίων (Κη-
δεῖον) λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ φέρῃ εἰς γνῶσιν τοῦ Σ. Καν-
τάρου τοῦ 13 Μαΐου τρέχοντος ἔτους τὸ μὲν ἐξ Ἀλεξαν-
δρείας προερχόμενον ἄτμοπλοῖον θέλει προσεγγίξῃ κατὰ Κυ-
ριακὴν ἐνταῦθα διὰ τοῦ Πειραιῶς καὶ κατὰ σάββατον διὰ τῆς
Ῥόδου, τὸ δ' ἐκ Σμύρνης ἐπίσης κατὰ σάββατον. Μεταῦθ δὲ
Ἀλεξανδρείας καὶ Πειραιῶς ἡτοιχθῇ γραμμὴ κατ' εὐθὺς κατὰ
δεκαπενθημέριον. Τὸ νέον δρομολόγιον θέλει δημοσιευθῇ αὔ-
ριον ἐν παρατήματι.

— Χθὲς ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι τοῦ ἀξιολόγου νέου
Γεωργίου Γεράρδου μετὰ τῆς πολυτέρου καὶ κ. Βιανθίας
Καντάρου. Εὐχόμεθα τοῖς νεογμοῖς μακροὶ καὶ
εὐδαίμονες.

— Ἡ «Καρτερία» τοῦ Μεδισόλπου δημοσιεύει ἀπὸ
χρόνου τακτικῶς ἐκτεταμένους ἐπιστολάς ἐξ Ἀθηνῶν, ἐν αἷς
περιγράφονται ἀπαθῶς καὶ εὐφραδίᾳ τὰ αὐτὰ συμβαίνοντα.
Ὁ ἀξιοτίμος ἐπιστολογράφος παρατηρεῖ πρὸς ταῖς ἄλλαις
αἱ ἐκ μακρᾶς ἐν Ἑλλάδι διατριβῆς ἐξωκεικόμενοι πρὸς τὴν
χαρακτῆρα τοῦ λαοῦ, φρονούσιν ὅτι εἶναι ὅλος ἀνυπόστατος
ἡ ὑπερβολικὸς τοῦλάχιστον οἱ φόβοι τῆς κυβερνήσεως καὶ τῶν
πολιτῶν. Δὲν εἶναι αὕτη ἡ πρώτη φορά, καθ' ἣν ὁ ἀντι-
σμός τῆς ἐλληνικῆς πολιτικῆς διατελεῖ εἰς παρεξήγησιν καὶ
θὰ ᾔναι βεβαίως οὐδὲ ἡ τελευταία, καθ' ὅσον ἡ φυσικὴ κα-
τάστασις τῆς πολιτικῆς ταύτης μετέχει διαρκούς τινος ἐν-
θισμού. Οἱ πολλοὶ ὅμως παρατηροῦσιν ὅτι οὐχὶ φρονίμως φε-
ρεται ἡ κυβερνήσις πιεζούσα τοὺς πολίτας. Ὁ Ἕλληνας, λα-
ὸς εἶναι, κατ' ἐμὲ, ἀπάντων τῶν λαῶν ὁ εὐχαιρότατος.
Πρῶτος, ἀνεκτικὸς, διασφάζει ἔτι καὶ νῦν τὴν ἐπὶ φιλανθρωπία
καὶ πολιτισμῷ φήμην, ἥς ἐνεκα οὐχὶ ἀδίκως ἐθεώρει τὸ πα-
λαι ὡς βαρβάρων πάντα τὰ ἄλλα ἔθνη. Ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου
Ἕλληνας λαὸς βδελύσσεται πᾶν οἰονόηποτε βίαιον πολι-
τευμα, ἔστω καὶ πόρρωθεν τυραννικὸν καὶ δεσποτικόν. Ἐν-
τὴν ὑπὸ τῶν νόμων ὑπαγορευομένην ὁδόν, οὐδὲν παράδει-
σιν, ἀφ' οὗ ἐπὶ τέλους ἐξαντλήσῃ ἡ ὑπομονὴ του, μεταγί-
ρισθῇ δραστηκώτερα καὶ τελεσφορώτερα μέσῳ.

— Σπαραξινιάδου ἐν ταῖς γαλλικαῖς ἐφημερίδις δημοσι-
εῖνται περιγραφαὶ τῶν ἐν Παρισίοις πλεονασμάτων ἐργα-
ταῦτον. Μία νεκρὰ μήτηρ, οὐδὲμίαν ἔχουσα νὰ προσ-
εἰς τὰ πέντε αὐτῆς τέκνα, τροφὴν, ἐθουδέτησεν αὐτὰ νὰ με-
μνηθῶσι τὸ παράδειγμα τῆς καὶ μὴ πεινῆσαι πλέον εἰς τὸν
αἰῶνα, καὶ ἀπηγγονίσθῃ ἐνοπίων των. Πτωχὸς σκυτοτόμος
τρίμηρον ἐξ ἀπορίας νηστεύσας ἐπὶ νηὶ νέαν μεθοδὸν, ὅ-
τις νὰ διεγείρῃ ὑπὲρ τῶν ἐαυτοῦ τέκνων τοῦλάχιστον τὴν
συμπάθειαν τῶν συμπολιτῶν του. Γεμίσας πιστόλιον ἐν-
νυπέτησεν ἐνώπιον τοῦ ἐπταέτους υἱοῦ του καὶ τῷ πατρὶ
γείλε ἀχάριν παιδείαν νὰ τὸν κτυπήσῃ εἰς τὸ μετωπὸν
ταῦτῶν δύο ὀφθαλμῶν. Ὁ δυστυχὴς υἱὸς κατατυπώθη
τοῦ πατρὸς τὸ κρανίον. Τρία ἄλλα ἐλεεινὰ πλάσματα ἐ-
θανόν ὑπὸ τῆς πείνης, συμβαίνουσι δὲ ταῦτα ἐν μέσῳ τοῦ
λεπτότατου πολιτισμοῦ, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς πολιθολογίας
κοινωνικῆς τάξεως καὶ τῆς Μακμαωνεῖου συντηρητικῆς
μοκρατίας!

(Κλειώ.)

Ο συντάκτης καὶ υπεύθυνος
Γ. ΚΥΤΡΙΛΑΚΗΣ